

નરસીંહ મેહેતાનાં બનાવેલાં.

પ્રભાત સંગ્રહ

હારમાળા.

કપાલી પ્રસિદ્ધ કરનાર

શા. પ્રેમચંદ હડીચંગ બુકસેલર.

૬૦ તાંબાકાંટા વીંછદાસ ખાલચંદની દુકાને મુજબ.
મગનલાલ મનમુખરામ બુકસેલર-અમદાવાદ.

બુ. લલુભાઈ અમુલખદાસ.

૩૦ માણેકચોકમાં અમદાવાદ તથા કાંડેર.

સંવત ૧૯૭૬.

સને ૧૯૨૦

આવૃત્તિ ૧ શી.

૧ કલ ૫૦૦૦.

કીંમત ૪ આના.

૮૨૦૯

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કોપીરાઈટ સંગ્રહ

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૫૧૦૧ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ પ્રતાપસંગ્રહ

વિષય ૨-૧૪

પ્રભાત સંગ્રહ.

નરસિંહ મહેતાનાં પ્રભાતીયાં.

જુનામઢનો વડનગરો નામર-ગુજરાતનો સાથી જુનો ભક્ત કવિ

શ્રી જસોદાજીએ શ્રીકૃષ્ણને જગાડ્યા તે વિષે.

પદ ૧ છું—રાગ પ્રભાત.

જગ્યને જાડવા કૃષ્ણ ગોવાળીઆ, તુજ વીના ધનમાં કોણ જશે ?
તણુશો ને સાઠ ગોવાળ ટોળે મળ્યા, વડોરે ગોવાળિયો કોણ થાશે ? જ.
દહિં તણાં દેયરાં થી તણાં ઘેઝરાં કઢીએલ દુધ તે કોણ પીશે ?
હરિ મારો હાથિયો કાળીનામ નાથિયો, જુભિનો ભાર તે કોણ સહેશે ? જ.
જમુનાને તીરે ગૌ ધેન ચરાવતાં, મધુરીસી મોરલી કોણ વાશે ?
મણે નરસૈયો તારા ગુણ ગાઇ રીઝવે, છુડતાં ખાંવડી કોણ સહાશે ?

પદ ૨ છું.

સમરને શ્રીહરી મેલ્ય મમતા પરી, જોને વિચારીને મુજ તાફે;
તું અલ્યા કોણ ને કોને વળગી રહ્યો, વગર સમજે કરે મ્હાફે મ્હાફે. સ.
દેહ તારી નથી જો તું જુગતે કરી, રાખતાં નવ રહે નીશ્રે જાયે;
દેહ સંબંધ તજ નવ નવાં બહુ હશે પુત્ર કલત્ર પરિવાર વડાયે. સ.
ધનતણું ધ્યાન તું અહોનિશ્ર આદરે, એજ તારે અંતરાય મોટી;
પાસે છે પિયુ અલ્યા તેને નવ પરસિયો, હાથથી બાજ મઝ થયોરે ખોટી. સ.
ભરનિંદ્રા ભર્યો રોધી ઘેર્યો ધણો, સંતના સખ્ત સુણિ કાં ન જાગે;
જગતાં નરસૈયા આજ છે અતિ ધણી જનમેજનમ તારી ખાંત બાજે. સ.

પદ ૩ છું.

ધ્યાન ધર હરિતણું અલ્પમતિ આગસુ જે થકી જન્મનાં દુઃખ જાયે;
અવર ધણો ક્યે અરથ કાંઈ નવ સરે, માયા દેખાડીને મૃત્યુ વહાયે. ધ્યા.
સકળ કલ્યાણ શ્રીકૃષ્ણના ચરણમાં, શરણ આવે સુખપાર નહાયે;
અવર વેપાર તું મેહેલ મિથ્યા કરી, કૃષ્ણનું નામ તું સુખ મ્હોલયે. ધ્યા.
પટક માણા પરી, અટક ચરણે હરી, વટકમ માં વાત સુણતાંજ સાચી;
આશનું ભવન આકાશ સુધી રચ્યું, મુદ જો મુળથી ખીત માચી. ધ્યા.
અંજ જોબન મયું પલિત પિંજર થયું, તોય નથી દહેતો શ્રીકૃષ્ણ કહેવું;
ચેતરે ચેત દિન ચાર છે ભાષના, લોણુ દહેકવતાં રાજ લેવું. ધ્યા.
સરસ કૃષ્ણ હરી તણા, જે જનો અનુસર્થા તે તણા સુજા તો જગત મોભે;
નરસૈયા રંકને પ્રીત પ્રશુ શું ધણી, અવર વેપાર નહિ બળન તોભે. ધ્યા.

ઈશ્વરનું કીરતન કરવા વિશે.

પદ ૪ શુ.

હરિ તણું હેત તને ક્યમ ગયું વીસરી, પથુરે ફેડીને નરરૂપ કીધું.
હાડ ને છેડં કરી સહુ તને હાંકતું, આજ વધારીને જ્ઞાન હાંકું. હ.
ધાંચીનું આળીચું કંઈથી ટાળિયું, નેત્રના પાટા શીતાયે છાડ્યા;
તે તણા ચરણને નવ ભળ્યો ફૂલની, તે ન ગુણ પાડના હાથ જોડ્યા. હ.
પગ ઠોકી કરી માગતો મુદ મતી, ઘાસ પાણી કરી ચપ્પડ ઝીણા;
આજ જોવિંદ ગુણ ગાંધને નાચતાં, લાજ આવે તને કર્મહીણા. હ.
લાંબીથી ડોક ને કંટોલ ચાવતો, ઉંટ જુલુથી ધણે ભાર લાર;
આજ અમૃત જમે હરખે હળવો ભમે, વૈકુંઠનાથને નવ આરાધે. હ.
પીઠ અંબાડી ને અંકુશ માર સહિ, રણું ઉડાડતો ધરણી હેઠો;
આજ ચુતાચંદન આઘણું અંગ ધરી, વેગે જાય છે તું વેહેમે બેઠો. હ.
અમ ને વચ્ચ ને આલુપણું સર્વે જે, તેહનો તુજને હતો ઉધારો;
નરસૈયાના સ્વામીએ સર્વે સાર કર્યું, તે પ્રભુને તમે કાં વિસારો. હ.

ઈશ્વરનું કીરતન કરવા વિશે.

પદ ૫ શુ.

કૃષ્ણ કીરતન વિના નર સદા સુતકી, વીમળ કીધે વપુ શુદ્ધ ન થાયે;
સકળ તીરથ શ્રીકૃષ્ણ કીર્તન કથા, હરી તણા દાસ જ્યાં હેતો ગાયે. હ.
પૂર્ણ પુરષોત્તમ નવલ રંગી તણ, અન્ય દેવે જેનું મન મોહે;
કોટી ચિંતામણી કામધેનું તણ, મહિષિના પુત્રનું દુધ દોહે. હ.
મર્ગે જોશી જશ્ન ગાય જોનો સદા, નારદ નામે મુખથી ન મુકે;
તે બ્રહ્મ દાર આવીને ઉભા રહ્યા, ગોપીકા મુખ જોવાને હુકે. હ.
અજ ભવ સુરપતી સ્વપ્ને પેખે નહોં, નેતી કહી નિગમ વામે;
નરસૈયો રંક જશ્ન ગાંધને રીઝવે, સહસ્ર મુખે શેષ પાર ન પામે. હ.

હરિનું સ્મરણ કરવા વિશે.

પદ ૬ શુ.

હરિ હરિ રટણ કર કંઠણ કળી કાળમાં, દામ બેસે નહોં કામ સરશે;
બકત આધીન છે શ્યામસુંદર જોદા, તે તારાં કારજ સિદ્ધ કરશે. હરિ.
અલ્પ મુખ સાઈ શું મુદ દુલ્હો ફરે, શીશપર કાળ રહો દંત કરડે;
પામર પલકની ખખર તુજને નહોં, મુદ શું જોઇને મુછ મરડે. હરિ.
પ્રોઠ પાપે કરી પ્રુદ્ધિ પાછી ફરી, પરહરી, થડ શું ડાળે વળગ્યો;
પ્રજ્ઞને છર્પા છે નહોં જીવ પર, આપને અવગણે રહોરે અજગો. હરિ.
પરપંથ પરહરો સાર હાલ્યે ધરે, ઉચરો હરિ મુખે અચળ વાણી;
નરસૈયા હરિતણી મહિત સુલીલ માં, ભક્તિ વિના જોણું મુળ ધાણી. હરિ.

પદ ૭ શુ.

બાપજી પાપ મેં કવણ કીધોં હરો, નામ લેસોં તાં નિદા આવે;
ઉંધ આળસ આંહાર મેં આદ્યોં, લાભ વિના લવસી કરસી જાયે. બાપ.

હિન પુઠે દીન તો વહી જાય છે, દુરમતી નામે બચારે કાલાં;
બક્તિ જીતવ વિષે નવ કરી તાંહરી, ખોડયાં સંસારનાં ચોથાં કાલાં.
દેહ છે જીહાડી કરમ છે જીહાડાં, બીડબંજન તાફે નામ સાચું;
દરિ દરિ વરણું શ્રીહરિ તુજને, પતિત પાવન તાફે નામ જાણું.
તારી કશ્યા વિના કૃષ્ણ કોડમણા, કળ અને વિકળનું જંગ ને દાવે;
નરસેવા રેકને જન્મનાં તાંહરી, દેહ જેડી ભોગે જરણ આવે.

બાપ.

બાપ.

બાપ.

હરિજનની સંગત કરવા વિષે.

પદ ૮ મું.

તારા દાસના દાસની મિત્ર સંગત વિમા, બહુ થાય જીધરા મન માફે;
દુષ્ટની સંગતે દુષ્ટ મતિ ઉપજે, અવશ્ય કીર્તન નવે થાય તાફે.
પ્રહ્લ્લ વિષખાંનથી દુરિજન દોહેલા, વીષ પીધે તન તેજ મરણે;
તુજથકી વેમળા તેહની સંગતે, જન્મ કાટી તથાં સુકૃત હરણે.
અમૃતની ઉપમા સાધુને નવ ધરે, રાહુનિ દુષ્ટતા ના ટાળી તેણે;
પ્રહલાદ નારદે ગર્ભસંગત કરી, વશ કર્યાં વૈકુંઠનાથ જેણે.
ચતુરરધા મુક્તી છે જીજ્ઞવી જીક્તીની, તાંહરી તેહને નવ રાચે;
જેહુ કરજેડીને નરસેયો વીનવે, જનમેજનન તારી બક્તિ જાચે.

તા.

તા.

તા.

તા.

ગોપીઓના જન્મની તારીફ વિષે.

પદ ૯ મું.

સારમાં સાર અવતાર અબળા તણો, જે બળે બળીબદ્ધ વીર રીઝે;
પુરુષ પુરુષાતન થું કફે હે સખી, જેથી નહીં માહફે કાજ સીજે.
મુક્તી પર્વતન તો પ્રાપ્તી છે પુરુષને, સત્ય જે સેવક ભાવ રાખે;
રસબંધુ રસણું નાથ નોહરા કરે, તે નહીં નારી અવતાર પાખે.
ધન્દ આદિક અજ ધ્રુવ ને મહા મુની, ગોપીકા ચરણજ તેહ વટે;
ગોપિથી આપનું અધમપણું લેખવે, નરપણું નવ રચે આપ નંદ.
વેદ વેદાંત ઉપનિષદ ખટ મળી, જે મથીને રસ પ્રમથ કીધા;
તે રસ બોમ્બાનિધિ ભામિની ભોગવે, અહોનિશ અનુભધ સંગ લીધા.
સ્વપ્ન સાચુ કરે ગીરધર સ્થાનજો, પ્રણયું હું પ્રાણુપતિ પાણિ જેડી;
પશું પશું જેમ પુઠળ વળગ્યું કરે, નરસેના નાથજી નાથ તોડી.

સાર.

સાર.

સાર.

સાર.

સાર.

પરોઢીએ વહેલા ઉઠવા વિષે.

પદ ૧૦ મું.

રાત રહે જ્યાહરે પાછલી ખટ ધડી, સાધુ પુરુષને સુષ ન રહેવું;
નિદ્રાને પરહરી સમરવા શ્રીહરી, એક તું એક તું એમ કહેવું.
જેમિયા હોય તેણે જેમ સંભળવા, ભોમિયા હોય તેણે ભોમ તંજવા;
વેદિયા હોય તેણે વેદ વિચારવા, વેખુવ હોય તેણે કૃષ્ણ બળવા.
સુ કવિ હોય તેણે સુ મંથ બંધવા, શાતાર હોય તેણે શાન કરવું;
પતિવરણ નારિયે કંથને પ્રહુવું, કંથ કહે તે તો ચિત્તે ધરવું.
આપણે આપણા મુર્ખ સંભાળવા, કંથેતો સર્વ લેખી વિચારી;
નરસેના સ્વામીને રનેહથી સમરતા, ફેર નવ અવતારે નરને નારી.

ટક.

રા.

રા.

રા.

અભક્ત વિષે.

પદ ૧૧ મું.

નંદના નંદશું નેહ જોને નહીં, તેરે માનવ ખર શ્યાન તોભે;
 જીતળ બાર કરવાને એ અવતર્યા, પ્રેતની પેરે સંસાર ડોભે. ન.
 દષ્ટી થકી ટળા ભોગ તેના બળા, શૈલ પડો તેના મુખ માથે;
 જીવતા જન તે તો જમ જેવા જાણવા, પ્રીત નહિ જેહને કૃષ્ણ સાથે. ન.
 કીર્તી શ્રીકૃષ્ણની જીભથી નવ બણે, તેને મુખે દેવરાય તાળું;
 બણે નરસૈયો જેણે હરિને જાણ્યા નહીં, તેહનું કુંડુળ સદાય ઠાળું. ન.

ધૃત્વરનો પ્રેમ માગવા વિષે.

પદ ૧૨ મું.

પ્રેમરસ પાને તું મોરના પીંછધર, તત્વનું હું પહું તુચ્છ લાગે
 હમળા દોરવું દોરવું મન અળે, ચતુરમા મુક્તિ તેઓ ન માગે. પ્રેમ.
 પ્રેમની વાપ પરીક્ષિત પ્રીછયો નહીં, શુદ્ધજીએ સમજીને રસ રસ સંતાડયો;
 જ્ઞાન વેરાગ્ય કરિ અંધ પુરો કર્યો, મુક્તિનો માર્ગ સીધો દેખાડયો. પ્રેમ.
 મારીને મુક્તિ આપી ધણા દૈત્યને, જ્ઞાની વિજ્ઞાની બહુ મુનિ જોગી;
 પ્રેમને જોગ તો મળ તણી ગોપીકા, અવર વિરલા કોઇ જોત ભોગી. પ્રેમ.
 પ્રેમને મુક્તીનો પરમ વધુભ સદા, હેતુના જીવ તે હેતુ ટુટે;
 જન્મોજન્મ લીલા રસ ગાળતાં, લહાણનાં વહાણુ જમ હાર છુટે, પ્રેમ.
 મેં અલોહ હાથ ગોપીનાથ ગરવા તણો, અવર બીજું કંઈએ ન ભાવે;
 નરજૈયા મહા મતી ગાય છે શુશ્રુષકી, જતિ સતિને તો સ્વપ્ને ન આવે. પ્રેમ.

વામનજીના જન્મ વિષે.

પદ ૧૩ મું.

બળિતણે દારે હરિ વિપ્ર વામન હુવા, વેદની ધુન ગદ્ય ગમન ગાળ;
 ઈંદ્ર પ્રસ્થથિ બળી આબ્યો ઉતાવળો, જેરે જોઇયે તે દિવ્ય દ્યોને માગી. બ.
 એક પુણ્ડ્રકુટી તણો ઠામ બણવા કરું, બોલહું તે મારે મુળ સાચું;
 વિપ્ર દૂરે ધણા લોભના વાહેલા, દાન માટે ધણો હું ન રાચું. બ.
 દ્યોને દિવ્યજી તમે નિપજ્યાં મંદિરો, જીમી શું માગીરે ત્રણ કરમાં;
 દ્યોજી બંડાર બહુ કુંઝકીઓ સહિત વળિ, માંગો હસ્તી મારા રાખો ધરમાં. બ.
 હસ્તી બંડારને હું લેધ શું કરું લોભિયાની નથી જાત મારી;
 આમે વિધાતાએ વામન નિરમિયો; વતે રહેવું મારે બ્રહ્મચારી. બ.
 ચેતજે તું બળી શુદ્ધ કહે જીન પડ્યો, વિષ્ણુએ વામન વેશ ધારી;
 અથ જગત સમે દાન અવની તણું; પાત્ર એવું યાં મળે મને મુસારી. બ.
 હસ્તિણા ચરણ ઉપર નિર નામતાં નાળમાં બ્રહ્મસુત પેઠો આલી;
 રીસ રૂદ્યે ધરી ધણું ધણું રાચજી, નેત્રમાં ઈર્ષ્યની શૈર ધાલી. બ.
 બાપડો બળિરાય પગતજે ચોંપીયો, પ્રભુ પાતાળનો કરીને ચાંચ્યો.
 હવે નરસૈયો હરિ ભક્ત આધીન છે, ઈંદ્ર અવિચળ અધિકાર આપ્યો. બ.

ધન્યરત્નું ધ્યાન ધરવા વિષે.

પદ ૧૪ મું.

ધ્યાન પર ધ્યાન ધર નંદના કુંવરનું, જે યશી અખીલ આનંદ પામે;
અષ્ટ મહા સિદ્ધિ તે હાર ઉભી રહે, દેહનાં દુકૃત દુર વામે. ધ્યાન.
મોરનાં પીંછાનો મુગટ મસ્તક ધરે, કુંડળ મકરાકૃત શ્રવણ લળકે;
નિલવટ તિલક તે સુભગ, કેસર તણું, કંઠ મુક્તાશળ હાર ઢળકે. ધ્યાન.
પીતામ્બર પલવટ તટિત યિર છે, લલિત ત્રિભંગી વહાલો વેણ વાયે,
કદમના દ્રમતળે રાધિકા રસ ભરી, હરજીને સંગ આલાપિ ગાયે. ધ્યાન.
મોરલીની ધુની મુણી વનિતા વ્યાકુળ થઇ, ગોપીકા કેરડાં વૃંદ આવે;
નરસૈયાને મન આનંદ અતિ ધણો, પુણ્ય મુક્તાશળ લેખ વધાવે. ધ્યાન.

પદ ૧૫ મું.

શા સુખે સુનો સંભાર શ્રીનાથને, હાથ તે હરિ વિના કોણ રહાયે;
તત્ત તે માત સુત જ્ઞાત ટોળે મળ્યા, દોહિલી વેળા મો દુર જાયે. શા.
લધે મસ્તક હતો ઉચ તપ આદરી, બકતી કીધી ભગવાન ધરી;
અવતરી પાસ બંધાયો ગાયા તણે, લંપરી લાલચે લીધી ઘેરી. શા.
દિવસે દો દસ ભગ્યો રાતે નિંદ્રા વિષે સ્વપ્નમાં સાંભરે મોટી માયા;
પલક પરવાર નહિ હરીને ભજવા તણી, જ્યાં લગી જીવ સંજોગ કાયા. શા.
ધન ધામે કરી મેહી રહ્યો લોભિયો, વેદના વીસરી ગર્ભ કરી;
નાથ ત્રિલોકના હરિને જાણ્યાવિના, જ્યારે રાખ્યો તો જઠરામાં ઘેરી. શા.
જાન્યારે જીવડો વાજ આગ્યો ઘણું, કેટલાએ પ્રતીભાષ દીજે;
નરસૈના સ્વામીને નિત્ય સંભારતાં, દેહના દુકૃત દુર કીજે. શા.

ઉપદેશ વિષે.

પદ ૧૬ મું.

માધુ સાચે બળે ચરણ ગોવીંદના, માનવી દેહ તે તત્ત કહીયે;
કૃષ્ણ કહો વાળી વળિ કૃષ્ણ કહો, કૃષ્ણ કહેતાં સક સુખ લહીયે. સાધુ.
કૃષ્ણ સેવા તણી અમર ઇચ્છા કરે, મુદમતિ માનવી કંઈ ન જાણે;
કૃષ્ણનું નામ રખે હૃદયથી વીસરે, ધન્યમાં ધન્ય કૃષ્ણજ પ્રમાણે. સાધુ.
જેને જેવા મહા મુનિજન વન મમે, વિકૃતો વનમાં ગાયો ચારે;
બણે નરસૈયો જે ચતુર નર તે ખરો, અહરનિશ કૃષ્ણ શ્રીકૃષ્ણ ધારે. સાધુ.

પદ ૧૭ મું.

પારકી હુશે મહત્તા કરે પ્રાણિયા, પુણ્ય પાખી સર્વ વાત ખોટી ।
કહે તેં તો કર્મણ કોદરા વર્વિયા, ક્યાંથી જમે તું તો દાજ રોટી । પારકી.
કહે તેં તો દાન કદિ આપ્યું અનલણું, ક્યાંથી દુહું તું તો ઘેર ખોટી ।
કહે તેં તો કથીર સોનારને આપીયું, ક્યાંથી પેહેરે તું તો કનકકોટી । પા.
પુણ્યથી રિદિ છે પુણ્યથી સિદ્ધિ છે, પુણ્યથી પેહેરશો ડગલો ડોટી;
બણે નરસૈયો તું પુણ્ય કર પ્રાણિયા, પુણ્યથી પામશો પદવી મોટી. પારકી.

જશોદાના પુણ્ય વિષે.

પદ ૧૮ મું.

ધન્યરે ધન્ય મહા પુણ્ય જશોદા તણું, પુત્ર ભાવે પરિખલ રાજ;

ધન્યરે.

નંદનો નંદ આનંદ થઇ અવતર્યા, શેષ બળિભદ્ર સંગે મિરાજ.

ધન્યરે.

અમર આહીર અરધાંગ ગોપાંગના, વૃક્ષવેલી સર્વ ઝપીરાણી;

ભક્તિ તે રાધિકા મુક્તિ જશોમતિ, વ્રજ વેકુંઠ તે વેદવાણી.

ધન્યરે.

નિગમ વસુદેવજી ગાય ગોપી ઝગ્યી, દેવકી બ્રહ્મવિવાદ કહાવે;

બ્રહ્મા કર ભાકડી વેણું મહાદેવજી, પંચવંદન કરી માન આવે.

ધન્યરે.

ઈંદ્ર અર્જુન અહંકાર દુર્યોધન, દેહતા સર્વ અવતાર લીધા;

ધર્મ તે રાય યુધિષ્ઠિર જળજીને, દાસનો દાસ નરમૈને કીધા.

જશોદા શ્રીકૃષ્ણને જગાડે છે તે વિષે.

પદ ૧૯ મું.

ઉઠ ઉતાવળો ચાલ્યને વિકૃષ્ઠા જીવિંદ ગાયને વચ્ચ ધાવે;

ઉઠ.

જગ્યને જગદવા જનની જસોદા વદે, કહાન કાં ધણી તને નિંદા આવે.

દંતધાવન કરો આળસ પરહરો, રજની તિમિર મયું પોહો કાટયું;

ઉઠ.

કુરને કરમળો શે ન શીરાવતો, હઠિરે દામોદરા થાય ખાડું.

બારણા બહાર બળિભદ્ર ઉભલા, તેરે વહાલા તારી વાટ જોયે;

ઉઠ.

નરસૈના સ્વમિનું મુખડું દીઠે, માનતું મનડું અતિરે મોઢે.

ધૃત્વરની ભક્તિ કરવા વિષે.

પદ ૨૦ મું.

મારા નાથજી મુજને ભક્તિ દેજે સદા, દીન જણીને સંભાળ લેજે.

મારા.

ભક્તિ આપી ભલા બાવથી બુધરા, અંતે આરી અહોનીશ રહેજે.

ભક્તિ ટારણુ મારો દેહ દુર્ગલ હજે, દેહકારણુ રખે સ્નેહ જાયે;

મારા.

આજ મન સાથ જડનાથ જે વીસરે, વળતી વંશે મારી કોણુ થાયે.

કર્મ કુડાં કરી ખાણુ ચારે બરી, નસિવા નીસર્યો નામ બારી;

મારા.

કૃષ્ણ કીર્તન વિના જામ જાગે વ્રથા, જેમ રહે જુગટે સિદ્ધિ હારી.

હું ગર્ભ નાના કર્યો નિત્ય જગમગરો, નવ ક્યો નાથજી શરણુ પાખે;

મારા.

બવ વિષે પ્યુડતાં વહાર ને પ્યુમ નહિ, બાંસ અહી મુજને કોણુ રાખે.

અલ્પ આયુષ્યમાં કલ્પના મનુષ્યને, આજ કીધું વળી કાલ કરવું;

મારા.

શ્વાસનો સો વિશ્વાસ નહિ નિમિષનો, આજ અધુરી ને એમ મરવું.

ઉત્તમ મધ્યમ વરણુ તું વિકૃષ્ઠા, પ્રગટ થઇને કરસન પમાડો;

મારા.

નરસૈયા રંકને ટંક કરણુ કરો, દીનબંધુ વળ્યો આંક આડો.

પદ ૨૧ મું.

જીતળ ભક્તિ પદારથ મોડું, બ્રહ્મલોકમાં નાહીરે;

પુણ્ય કરી અમરાપુરી પામ્યા, અંતે ચોરાશી માંહીરે.

જીતળ.

હરિના જગ તેતો મુક્તિ ન માગે, માગે જન્મોજન્મ અવતારરે;

નિત્ય સેવા નિત્ય કિર્તન ઓચ્છવ, નીરખવાં નંદકુમારે
ભરતખંડ શુતળમાં જનમી, જેણે ગોવિંદના ગુણ ગાયારે;
ધન ધનરે, એની માત પિતાને, સફલ કરી એણે કાયારે.
ધન વંદાવન ધન એ લીલા, ધન એ પ્રજના પ્રાસીરે;
અષ્ટમા સિદ્ધિ આંગણિયેરે ઉભી, મુક્તિ છે એની દાસીરે.
એ રસનો સ્વાદ શ્રવણે, કંઈ એક જાણે શુક જોગીરે;
કંઈ એક જાણે પ્રજનીરે ગોપી, બણે નરસૈયો બોગીરે.

શુતળ.

શુતળ.

શુતળ.

શુતળ.

પદ ૨૨ મું.

આંખ અણિયાળી સઉકો આંજે, આંખમાં ધણો વેહેરો રે;
જ્યાં લગિ પિયુ પ્રેમે ન બોલાવે, આભરણ સધળાં ડોહરો રે.
મેં મચકાડે મોહન ન રીઝે, હૃદયાભીતર જોય રે;
આવળ કરાં દુલ્લ અતિ સુંદર, શીથ ન ધાવે કોય રે.
સાચે મને અને સત્યવાદે, સદા શામળિયો રાચે રે,
નરસૈયાના સ્વામીના રસ જોડો, ભરિ લેવો ઘટ કાચે રે.

આંખ-ટક.

આંખ.

આંખ.

પદ ૨૩ મું.

મન માન્યું શામળિયા સાથે, વસ કરિ નેણની સાને રે;
જોદ્યું ન ગમે ખીજા કોનું કામણ કીધાં કહાને રે.
મોરલી વળડે જમ વેંધાયે, મૃગનાદ સાંભળિ કાને રે;
તેમ વેંધાઇ રહ્યું મન મારુ, ગોવિંદજીને ગાને રે.
જે જે રાગ જેને હોય વલ્લભ, તે રીઝે તેને તાને રે;
નરસૈયો રીઝે મન બીને, હરિરસ અમૃત પાને રે.

મન.

મન.

મન.

પદ ૨૪ મું.

એક ગમે ગોપીનો વહાલો, અવર ખીજનું મારે કામ કયું;
આપતણા સમ ખાધ ને કહું છું, નંદલાલ વસ્યે મારે ગામ વસ્યું.
શામળિયો સુંદર વર સજની, તેને દેખી મારું મન વસ્યું;
એને મુકી જે ખીજને બજશે, તેનું કાળે* લાગે કરમ ધસ્યું.
છેલજીમીલો ને છોગાજો, ગોઠડિયાજો ગુણ બંડાર;
નરસૈયાનો સ્વામી શામળિયો, વૈષ્ણવ જન કેરો દાતાર.

એક.

એક.

એક.

ભક્તના મહિમા વિષે.

પદ ૨૫ મું.

તારા દાસના ચરણની રેણ મસ્તક ધરી, જે થકી કોટિ કલ્યાણ પામું;
નિરખતાં નેહ્યું નેત્ર અમૃત ઠરે, ભવતણાં પાપ તે ક્ષણમાં વામું.
ભક્તને ભેટતાં કિસ્મિત નવ રહે, યાન દીપક થકી તિમિર નાસે;
ધન્ય ધન્ય ભાગ્ય જે સાધુ સંગત કરે, કૃષ્ણ કીરતનથી પાપ નાસે.
એક ક્ષણવાર જે સતસંગત કરે, ધન્ય થકી જંતુની તેજ જાણે;
એણે નરસૈયો ભવસાગર છુટતાં, હરિજન નાવનિરસ્યે પ્રમાણે.

ટક.

તારા.

* ભાગ્ય; કાલસો.

મેહેતાજી અને ઢેડ લેકિના પ્રસંગ વિશેનું પદ.

પદ ૨૬ મું.

ગિરિ તળાટી ને કુંડ દામોદર, ત્યાં મેહેતાજી નહાવા જાય;
 ઢેડ વરણમાં દંદ હરિભક્તિ, તે પ્રેમ ધરીને લાગ્યા પાચ. ગિરિ.
 કરજોડીને પ્રાર્થના કીધી, વિનતીતણાં બહુ વધારે વચન;
 મહંત પુરૂષ અમારી અરજ એટલી, અમારે આંગણે કરોરે કિરતન. ગિરિ.
 પ્રેમ પદારથ અમો પામિયે, વામિયે જન્મ મરણ જન્મજન;
 કરજોડતામાં કશ્યા ઉપજ, મેહેતાજી વૈષ્ણવ પરમ દયાળ. ગિરિ.
 પક્ષાપક્ષી ત્યાં નહિ પરમેશ્વર, સમદષ્ટિને સર્વ સમાન;
 ગૌશુન તુલસી વૃક્ષ લીપજે, એવું વૈષ્ણવે આપ્યું વરદાન. ગિરિ.
 મેહેતાજી નિશ્ચયે આવ્યા, લાગ્યા પ્રસાદ ને કર્યો આચરણ;
 ભોર થયા લગિ બજન કીધું, સંતોષ પામ્યા સહ વૈષ્ણવ. ગિરિ.
 ઘેર પધાર્યા હરિ જશ્ન ગાતા, વાતા તાજ ને શાંખ મૃદંગ;
 હસિ હસિ નાગર તાળિયો લે છે, આ શારે આજ્ઞાણના ઢંગ. ગિરિ.
 મૌન ગ્રહીને મેહેતાજી ચાહ્યા, અધરધરાને શો ઉત્તર દેહ;
 જાગ્યા લોક નરનારી પૂછે, મેહેતાજી તમે એવા શું ? ગિરિ.
 નાત ન જાણો, ને જાત ન જાણો, જાણો ન કાંઈ વિવેક વિચાર;
 કરજોડીને કહે નરસૈયો, વૈષ્ણવ તણો મને છે આધાર. ગિરિ.

પદ ૨૭ મું.

એવારે અમે એવારે એવા તમે કહો છો વળિ તેવા રે;
 ભક્તિ કરતાં જે બ્રહ્મ કહેશો તો કરશું દામોદરની સેવા રે. એવારે.
 જેનું મન જે સાથે બંધાણું, પેહેલું હતું ધર રાતું રે;
 હવે થયું છે હરિરસ માતું, ઘેર ઘેર હોડે છે ગાતુંરે. એવારે.
 સઘળા સાથમાં હું એક બુંડો, બુંડાથી વળી બુંડો રે;
 તમારે મન માને તે કરજે, સ્નેહ લાગ્યો છે મને હંડો રે. એવારે.
 કર્મ કર્મની વાત છે જેટલી, તે મુજને નવ ભાવે રે;
 સઘળા પદારથ જે થકી પામે, મારા પ્રભુની તોલે નાવે રે. એવારે.
 હળવાં કર્મનો હું નરસૈયો, મુજને તો વૈષ્ણવ વહાલા રે;
 હરિજનની જે અંતર ગણશે, તેના ફાગટ ફેરા ઠાલા રે. એવારે.

કૃષ્ણના મેળાપ વિષે.

પદ ૨૮ મું.

હળવે હળવે હળવે હરજી, મારે મંદિર આવ્યારે;
 મોટ મોટ મોટ મેં તો, મોતીડે વધાવ્યારે. હળવે.
 કીધું કીધું કીધું મુજને કાંઈક કામણ કીધુંરે;
 લીધું લીધું લીધું મારું, ચિતકું ચોરી લીધુંરે. હળવે.
 જાગી જાગી જાગી હું તો હરિ શ્રાવણે જોવા જાગીરે;
 બાગી બાગી બાગી મારા ભવની બાવટ બાગીરે. હળવે.
 પલો પલો પલો હ તો. હરિમય જોમને પલોરે.

બૂલી બૂલી બૂલી મારા ધરનો ધધો બૂલીરે. હળવે.
પામી પામી પામી હું તો, મહા ખરીને પામીરે;
મળિયો મળિયો મળિયો મેહેતા, નરસૈયાનો સ્વામીરે. હળવે.

પદ ૨૯ મું—દ્રૌપદી કહે છે.

હારકોના વાસીરે આવસરે આવજોરે, રાણી રૂઝિણિ કરા કંથ;
દુષ્ટ દુર્યોધનરે લાગ્યો મુને પીડવારે, પ્રભુ મારા ચોદશ ન્યાણું તારો પંથ. ૨૩.
સોડ તાણીમે રે શું રે સુતો જામળારે, આળસ મોડીને ઉઠો આજ;
લક્ષ્મીજી તળાંસેરે પાવન તારા પાવવારે, અમખર મેહર કરો મહારાજ. ૬૧.
આહને થકીરે ગજ મુકાવીયોરે, કીધી તમે મુખ-વાની સહાય;
નરસિંહ રૂપેરે હિરણ્યકશિપુ હણ્યેસરે, પ્રહલાદ ઉમાર્યો લાગ્યો પાય. ૬૧.
હપ્પનકોડ રે જાદવ તાહરા રે, સાથે અગિમદ્ર સરીખા બ્રાત;
કાળીનામ નાથોરે જરાસંધ જીતિયોરે, તે જળ ક્યાં ગયું મારા નાથ. ૬૧.
વસમી વેળામાં રે વહારે ચઝો નિઠવારે, ધાગ્ને તમે છત્રપતી નિરધાર;
અસવારી કરજોરે ગરડની ઉપરે રે, નરસૈયો વિનવે વારવાર. ૬૧.

પદ ૩૦ મું.

કોણુ એ સમાના કામની, દત્ત રૂઝિયેલ રામા;
દ્રૌપદીની લજ્જા રાખવા, હરિ ઉભા છે સામા. કોણુ.
વહાલોજી ગયાતા વાડિયે, સર્વે સુંદરી સાથે;
શેલડીની છોદ ઉતારતાં, છરી બેઠી છે હાથે. કોણુ.
માનની મંદીર સિધાવિયાં, ચીંથરકુંડે રે ભેવા;
દ્રૌપદીએ ચિર વધેરિયું, હરિને હાથે બાંધવા. કોણુ.
ત્રીકમે તેના તોતણા, લખી રાખ્યા છે ભેખે;
નવસે નવાણું ચીર પ્રિયાં, સધળી સમારે રેખે. કોણુ.
ગરડે ચઢીને ગોવિંદ આવિયા, આળ્યા અંતરજામી;
બક્ત ઉદ્ધારણુ બુધરો, મેહેતા નરસૈયો સ્વામી. કોણુ.

સુદમા ચરિત્ર વિષે.

પદ ૩૧ મું.

સુદમાની સી સુદમાને કહે છે.

જડપતી નાથ તે મિત્ર છે તમતણુ, જાઓ વેગે કરી કૃષ્ણ પાસે;
પ્રીત પુરવતણી હેત ધરશે હરી, મનતણુ મનોરથ સદજ થાશે. જડપતી.
ધેર જાળક સહુ દુઃખ પામે મહુ, અજ ને વચ્ચી નહે છે ઉણાં;
નીરંધન સરજ્યાં પુણ્ય કીધા વીના, કર્મના દોષ તે બાવી પુણ્યાં. જડપતી.
જડપતિ જાદવો બહિતવજ્ર અધવો, કરશે કરણા પ્રભુ દિન જાણી;
ગોમતી સ્નાનથી કોટી અથ નાસશે, નિર્જેતાં કૃષ્ણને પ્રેમ આણી. જડપતિ.
કૃષ્ણને હળિમળી શિખ આવો વળી, જાણશે દુઃખ અંતરજામી;
વિનતી મન ધરો જાળસ પરદારો, સહાય થાશે નરસૈયો સ્વામી. જડપતિ.

૫૬ ૩૨ મું—સુદામા કહે છે.

સાંભળો ભામિની કાન ધરી કામિની, કવણુ કહાવું હું કૃપણ પાપી; સાંભળો.
ત્રિજીવન નાથ તે મહિપતી માધવો, કેમ બોલાય ત્યાં વાત ચાપી.
દિવસ ઝાઝા થયા બાલપણને ગયા, નરપતી નવ જણે પ્રિત જીતી; સાંભળો.
દુર્બલ રંક હું બિહુલ આપડો, નવ લહું ચોકથી ખોટી સુની.
ઉમ્મસેન અકુર ઝોઢવ છે ત્વહાં, બળિભદ્રને અનિરૂદ્ધ પાસે; સાંભળો.
કોટી જોદ્ધા છે જ્યહાં હું ઉભો રહીશ ઝાં, કાણ આવી મારો હાથ સહારો.
જડિત રત્નો મણિ કાંતિ ભાસે ધણી, તમિર નાવે તેની જ્યોત પાસે; સાંભળો.
ત્યાં કેમ બોલી શકું વેણુ વદતો થકા, ધમણ ધમતો રહું શ્વાસોશ્વાસે.
મોન ભેસી રહો સુખ દુઃખ સહ સહો, ભોગવો કર્મ જે ભાગ્ય ચોટયું; સાંભળો.
હરિજન લોક તે છોને લવતાં રહે, નરસેના સ્વામીનું ગિરદ મોડું.

૫૬ ૩૩ મું—સુદામાની સ્ત્રી કહે છે.

સ્વામી સાચું કહ્યું બોલવું નવ રહ્યું, કંથનાં વચન તે વેદ વાણી; સ્વામી.
ભવતણું નાવ તે ભક્તિ બૂધર તણી, તેહ હું પ્રીછું સ્નેહ આણી.
નયિ હરિ વેગળા ભક્તિ ભાવે મળ્યા, રાય ને રંક તે એક ઘાટે; સ્વામી.
લખમતિ કોટિધ્વજ મન નાણે રતી, શક સરિખા ત્વહાં નથિરે સારે.
બ્રહ્મણ્ય દેવ દયાળ શ્રીકૃષ્ણજી, નિજ જન જણિને શુદ્ધ લેશે; સ્વામી.
પ્રિતિની રીત તે જાણ નહિ વીસરી, બાળલીલા તણાં ચરિત્ર કહેશે.
નથી કાંઈ ઝોઢવા ભેટ લેઈ જવા, કેમ કરી જાણશે કૃષ્ણ કામી; સ્વામી.
હત્ત નથિ આપણું વદન લગમણું, નિરખતાં લાજે નરસેના સ્વામી.

૫૬ ૩૪ મું.

વિનંતી વળી કહું ભેટ લાવી દઉં, પોતિયે તાંદુલ ગાંઠ બાંધી; વિનંતી.
જાણશે થોડે ધણું ભાવ ભોજન તણું, ધન્ય તે કૃષ્ણ શું સ્નેહ સાંધી.
બિલ્લડી ખેર તે ભાવે આરોગિયાં, જીલ્લડું અન્ન આહિરનું લીધું; વિનંતી.
ભક્ત વિહરની બાજી ભાવે જમ્યા, બૂપનું નોતરું પાછું કીધું.
પેરે પેરે પાંકવ કષ્ટ નિવારિયાં, ભક્ત કારણ કંઈ દુષ્ટ માર્યાં; વિનંતી.
હંથ ને નીચનું ઝેને છે પારણું, પતિત અધરમિ કંઈ કોટી તાર્યાં.
ભક્તિવશ વિઠ્ઠલો સંત સાથે મળ્યો, સમોવડને નવ સુકે ટાણે; વિનંતી.
સંત સમરે ત્વહાં આવી ઉભો રહે, ભક્તના મન તણો ભાવ જાણે.
જાઓ વેગે કરી નીરખો મુક્તિપુરી, ધન્ય ધન્ય તારણી સ્નેહ ન્યાળો; વિનંતી.
નરસેના નાથને નિરખો નિશ્ચય કરી, કામનિયે કંથને બાંહે ઝાલ્યો.

૫૬ ૩૫ મું.

ચાલિયો વાટમાં જ્ઞાનના ઘાટમાં, મિત્ર મોહન તણું નામ લેતો. ચાલિયો.
ધન્ય એ નાર અવતાર સદ્ગુણ કર્યો, કૃષ્ણ હે કૃષ્ણ મુખ એમ કહેતો.
માંગવું મૃત્યુ પ્રમાણુ છે પ્રાણિને, લોભ કોષે ત્યાંહાં પ્રીત તુટે; ચાલિયો.
કહ્યું મેં અપ્રજ્ઞા સુખે ભેસી રહો, માંગતાં તો બધો મરે છુટે.
માગિયું મેં નથી શું મુખે કહું કથી, ભોગવું કર્મ જે ભાગ્ય લાવ્યો; ચાલિયો.
શ્રીપતિ નાથે મને રંક સરજાણિયો એમ કરતો દિજ દાર આણ્યો.

આવી ઉભો રહ્યો કંઈ મદગદ થયો, કોટી સુરજ શશિ જ્યોત બાસે;
 ઉર દયા આશુને હરિજન જાણિને, પોણિયે જમ કહ્યું કૃષ્ણ પાસે. ચાલિયો.
 મંદિરે તેડિયા આસિને ભેટિયા, ત્રિવિધિના તાપ તે સર્વે નાકા;
 હેમસીંહાસને લેછ મેસાડિયા, તાજુતાં વિપ્રનાં વસ્ત્ર ફાટયાં. ચાલિયો.
 તેલ કુલેલ મર્દન કરાવિયાં શુદ્ધ ઉષ્ણોદકે સ્નાન કીધું;
 કનકની પાવડી ચરણ આમળ ધરી, કૃષ્ણે ચરણોદક શીશ લીધું. ચાલિયો.
 પુનિત પીતાંબર પહેરવા આપિયું, કનકને થાળે પકવાન દીધાં;
 ભાવતાં ભોજન કૃષ્ણ હાથે કર્યો, લીધું આચમન ને કાજ સીધ્યાં. ચાલિયો.
 કૃષ્ણે પદમંથર પોતે પધરાવિયા, દધીસુતા વીંજણે વાયુ ભરતાં;
 સાયભાભાદિક, નારી નીરખી રહી, નરસૈનો નાથ પદસેવ કરતાં. ચાલિયો.

પદ ૩૬ મું.

ભાગ્ય જે જે બાધ કૃપણ બિશુકતાણું, રૂકમણી આદિ સૌ નારી બોલે;
 હજધર જેગ્ય તે ભોમ પહોચાડિયો, અજ અંબરીપથી અધિક તોલે. બા.
 આ કૃપણરૂપ તે પ્રમટીયું કયાં થકો, વસ્ત્ર મેલાં દિસે કર્મ કુટયો;
 ત્રિશુષ્ટને દુર્લભ સેજ રખાતણી, વશ કરી નાથને પાપ છુટયો. બા.
 અંમ અતિ કમકમે ધમણ મ્હોડે ધમે, ઉધરશે ને વગી નાક લુતો;
 જે જે કઉતક હરી દેહ દયા ફી, કૃપણ તે કૃષ્ણને સંગ સુતો. બા.
 પહોડીને ઉઠીયા સાથે મેસાડિયા, વદન પખાળવા નીર દીધું;
 કનક ઝારી ભરી શીતળ જળ આપિયું, કનક કટારે તે પાણી પીધું. બા.
 શ્રીમુખે બોલિયા કહોને બાંધવ તમો, અલગ્યારી કે ગૃહ ધર્મે કીધે;
 કુશળ છે બાલ ગોપાલ સહુ તમતણાં, ભાગ્ય મોડું મને ચિત્ત લીધાં. બા.
 ગૃહસ્થના ધરમમાં હું વળગી રહ્યો, હું ને મારી બધી ગત્ય ભુલ્યો;
 મિત્ર સુદામાની શુદ્ધ લીધી નહીં, કામની કેફમાં હુંજ કુલ્યો. બા.
 સાંદીપ ગોરને ઘેર આપણુ બપુયા, ધન્ય ધન્ય દિવસ તે સફળ કહાવ્યો;
 એક રૈણી રહ્યા વન વિષે આપણે, સરપણુ ભાગતાં મેલ આવ્યો. બા.
 અજ લીધા વીના ભૂખ્યા મેસી રહ્યા, ગોરાણીએ આપણી પીડ જાણી;
 વ રી અર્ધ છે કે વીર તને સાંભરે, સાંદીપ ગોરની અચળ વાણી. બા.
 જાભીએ ભેટ જે મોકલી મુજ બણી, આવશુ બાધ તે લાગે મીઠી;
 સંકાયતો માંહડી વોપ આધી ધરે, નરસૈના સ્વામીએ નજરે દીઠી. બા.

પદ ૩૭ મું.

છપ્પન ભોમ જ્યાં કવણુ તાંદુલ ત્યાં, આપતાં ઉર સંકોચ આવે;
 જે રે જેમ્મએ તે આવી મળે કૃષ્ણને, તાંદુલ ભેટ તે તુલ્ય કહાવે. બ.
 ધાધ લીધા હરી મુઠી તાંદુલ ભરી, પ્રેમ આરોમિયા તુમિ પામી;
 ઉદ્ધ કુમેરથી અધિક વેભવ કર્યો, રૂકમણી કર અલ્યા શીશ નામી. બ.
 એક રહ્યા અમો એક બીજાં તમો, ભક્તને અહજક જ્ઞાન કરતાં;
 પ્રેમદાએ પ્રેમનાં વચન એનાં કલાં, કાથ સહાયો ત્રીજી મુઠી ભરતાં. બ.
 વનિતા વચન તે વિપ્ર સમજ્યો નહીં, ચાલવા ધર બણી શીખ માગી;
 તરફને નાથે દુર્બળપણું યાગિયું, ભૂખના કુઃખની બીડ ભાગી. બ.

૫૬ કટ મું.

વિપ્ર ચાલ્યો વળી કૃષ્ણ સાથે મળી, ચિત્તમાં શોચી વિચાર કરતો;
આપ્યું તો કાંઈ નહિ ત્રિંદ્ર જાણી નહીં, તે તણે શોચ હૃદયેજ ધરતો. વિપ્ર.
અદ્ધ મહા સિદ્ધિ તણી રિદ્ધિ નવનિધિ તણી, સંપત્તિમાં રહ્યો ભાગ્ય માણી;
કામની કંથને હું દારિકાં આવીયો, અમ તણી ત્રીંદ્ર તો નવ જાણી. વિપ્ર.
બાલ જોપાલ જે વાટ જોતાં હશે, તેહને જોઇ અમે શુંય કહેશું;
મિત્ર મોહન તણું હેત બ્યારે પૂછશે, કામનીને ઉત્તર કેમ દેશું. વિપ્ર.
એમ ચિંતા કરે નેત્રથી નિર કરે, કમની વાત મન માંહિ ધારી;
નરસેનો નાથ તો અતિ ધણો ઘેભિયો, પીતાંબરી પણ લીધી ઉતારી. વિપ્ર.

૫૬ કટ મું.

ધન્ય તું ધન્ય તું રામ રણછોડજી, દીન જાણી મને માન દીધું;
નહિ મુજ જેમ તે ભોગ પહોંચાડિયો, અજ અંબરીવથી અધિક કીધું. ધન્ય.
કનકને આસને મુજને બેસાડિયો, રૂકમણિ કૃષ્ણનો હાથ સહાતાં;
હેત કરિ હરિ ચરણ તળાંસિયા, ખટ રસ ભોજન ખાંતે ખાતાં. ધન્ય.
બાલપણા તણે સ્નેહ નવ વિસર્યો, મિત્ર મોહન તણી પ્રિત સાચી;
હેતથી હળી મળી માન દીધું મને, રંક બેસાડિયો કનક માંચી. ધન્ય.
ધન્ય ધન્ય કૃષ્ણજી સંત સેવા કરી, ધ્યાન ધરતો હું નિજ દાર આબ્યો;
રતનજીત મણિ ભવન શોભા ધણી, દેવ શું દારિકા અહિં લાબ્યો. ધન્ય.
કનકની જુમિ ને રતનના થાંભલા, અર્કની જ્યોત ઉઘાત દીસે;
ખાન ને પાન વિહાર સ્થાનક ધણું, કામની નિરખતાં કામ હીસે. ધન્ય.
સપ્ત નવ વરસની દીઠી ત્યાં સુંદરી, નારી નવજ્નેનના બહુ રૂપાળી;
સોલ જાણ્યાર તે અંગ સુંદર ધર્મો, દેવ વિમાનથી રથા નિહાળી. ધન્ય.
સહજ દાસી મળી પાસે વાંટી વળી કામની કંથની પાસ આવી;
સ્વામીરે સ્વામિ હું દાસી છું તમતણી, ચાલો મંદિર વિષે પ્રેમ લાવી. ધન્ય.
જોમતિ સ્નાન કરિ કૃષ્ણજી નિરખિયા, પ્રુણ પ્રગટ થયું પાપ નાહું;
તે થકી સમૃદ્ધિ આ સકલ તે સાંપડી, મટી મધુ આપણું ભાગ્ય માહું. ધન્ય.
કૃષ્ણ કહેતા નિબધામ પધારિયા, નવલ જ્નેન ધયાં નરને નારી;
વિનતિ ઉચારતાં રજનિ વીતી મધ, નરસેના સ્વામિની પ્રીત ભારી. ધન્ય.

જમુના નદીમાં કૃષ્ણ ૫૬યા ત્યારે નામણી કહે છે.

૫૬ કટ મું.

જલકમલ છાંડી જને બાળા સ્વામી મારો જામશે;
જામશે તને મારશે, મને બાળકત્યા લામશે. જલ. ટક.
કહેરે બાળકતું મારગ જુલ્યો, કે તારા વેરીએ વળાવિયો;
નિશ્ચ તારો કાળજી ખુટ્યો, અહિંઆં તે ક્ષીદ આવિયો. જલ.
નથી નામણું હું મારગ જુલ્યો, નથી મારા વેરીએ વળાવિયો;
મથુરા નમરીમાં જુમું રમતાં, નાગનું ક્ષીદ હું હારિયો. જલ.
રંજે રૂડે રૂપે પુરો, દીસંતો કાઠીયો કાઠામણી;
તારી અતાએ કેટલા જનમ્યાં, તેમાં તું અજામણી. જલ.

મારી માતાએ એક જનમ્યા, તેમાં હું નટવર નહાનડો;
જગાડ તારા નામને, માફ નામ કૃષ્ણ કહાનડો.

જલ.

લાખ સવાનો મારો હાર આપું આપું તુજને દોરિયો;

એટલું મારા નામથી છાનું, આપું તુજને ચોરિયો.

જલ.

શું કહું નામથી હાર તારો, શું કહું તારો દોરિયો;

જ્ઞાને કાળે નામથી તારે, કરવી ધરમાં ચોરિયો.

જલ.

ચરણ માંથી મુઠ મરડી, નામથી નામ જગાવિયો;

ઉઠોને બળવંત કોઈ, બારણે બાળક આવિયો.

જલ.

એક બળીયા બાથે વળખીયા, કૃષ્ણે કાલિનાગ નાથિયો;

સહજ દેશ્યા કુંકવે જમ, ગગન ગાળે હાથિયો.

જલ.

નામથી સૌ વિલાપ કરે જો, નામને બહુ કુખ આપશે;

મયુરા નગરીમાં લક્ષ જસે, પછી નામનું શીષ કાપશે.

જલ.

એક કરજોડી વીનવે સ્વામી મુકો અમારા કંથને;

અમે અપરાધી કોઈ નવ સમજ્યાં, ન જોળખ્યા ભગવંતને.

જલ.

ચાળ ભરી સગ મોતિયે, શ્રીકૃષ્ણનેરે વધાવિયો;

નરસેનાના નાથ પાસેથી, નામથી નામ છોડાવિયો.

જલ.

દુશ્વરના સ્વરૂપ વિષે.

પદ ૪૨ મું.

અખિલ બ્રહ્માંડમાં એક તું શ્રીહરી, જુજવે રૂપે અનંત ભાસે;

દેહમાં દેવ તું તેજમાં તત્ત્વ તું, શુન્યમાં શબ્દ થઇ વેદ વાસે.

અ.

પવન તું પાણિ તું જ્વમિ તું જુધરા, વક્ષ થઇ કુલી રજો આકાશ;

વિવિધ રચના કરી અનેક રસ ભેવાને, શિવથકો જીવ થયો એજ આશ.

અ.

વેદ તો એમ વદે શ્રુતિ સ્મૃતિ સાખ દે, કનક કુંડળ વિષે બેદ નહોય;

ધાટ ધડિઆ પછી નામ રૂપ જુજવાં, અંત્યે તો હેમનું હેમ હોય.

અ.

વક્ષમાં બીજ તું બીજમાં વક્ષ તું, જોઈ પટંતરો એજ પાસે;

બળે નરસેયો એ મન તથા સોધના, પ્રીતથી કહું પ્રેમથી પ્રગટ થાસે.

અ.

દુશ્વર જાણવાના ઉપદેશ વિષે.

પદ ૪૨ મું.

જુવાનીને દહાડેરે દરિને જાણ્યા નહીરે, મોહું પરદારા સાથે મન;

કંઈક મોહિરે કામનીના કલ્પમાંરે, કંઈ એક જોડવા ધાયો ધન.

જુ.

પચીસને પચાસરે, પરંપચમાં ગયારે; દોહિઆ આવ્યા સાઠ વર્ષના ઇન;

સિતેરને સુધીરે સંઘ સમજ્યો નહીરે, પછે ચાસ્યો સાધન કરવા વન.

જુ.

આંખડીએ ન સુઝેરે ગળે બહુ નાસીકાર, મોસે તે તો સંભળાય નહીં કરણ;

માયા તો ન સુકેરે ટુટે નહીં તૃપ્ત્યારે, જોળખાય નહીં અજરણ કરણ.

જુ.

હાથમાં લાકડીરે ચરણ ચાલે નહીરે, તુટીને સિવલ થયું છે તન;

મુખમાંહી ઇંતરે એકે નહીરે, તોય પાપી ઉદર માંએ અન.

જુ.

ભાખ્ય જેનું બળ્યુંરે આ અવસર જોળખ્યોરે, તે તો પ્રાણી કહેવાય હરિના જન;

નરસેના સ્વામીનેરે સુખમાં સંભારજોરે, જે હોય પેલા ભવનું ધુન્ય.

જુ.

આત્મજ્ઞાન વિધે.

પદ ૪૩ મું.

જ્યાં લગી આત્મા તત્ત્વ ચિન્થે નહીં, ત્યાં લગી સાધના સર્વ જુદી.
માનુષ દેહ તારા એમ એળેગયો, માવકાની જેમ વૃદ્ધિ જુદી. જ્યાં.
શું થયું સ્નાન સેના ને પૂજા થકી, શું થયું ઘેર રહિ દાન દીધે;
શું થયું ધરિ જટા બસ્ત્ર લેપન કરે, શું થયું વાળ લોચન કીધે. જ્યાં.
શું થયું તપને તિરથ કીધા થકી, શું થયું માળ ગ્રહી નામ લીધે;
શું થયું તિલક ને તુલસી ધાર્યા થકી, શું થયું ગંગજલ પાન કીધે. જ્યાં.
શું થયું વેદ વ્યાકરણ વાણી વદે, શું થયું રાગ ને રંમ જાણે;
શું થયું ખટકેન શૈવા થકી, શું થયું વરણના ભેદ આણે. જ્યાં.
એ છે પરપંથ સહુ પેટ ભરવા તણા, આત્મારામ પરિણામ ન જોયો;
બણે નરસૈયો કહે તત્ત્વદર્શન વિના, રત્નચિંતામણિ જન્મ જોયો. જ્યાં.

પદ ૪૪ મું—રાગ વેળાવળ.

સુખ દુઃખ મનમાં ન આણીયે, ધટ સાથે રે ધડિયાં;
ટાળ્યાં તે કોષનાં નવ રંગે, રણનાથનાં જડિયાં. સુખ દુઃખ ટેક.
નહ રાજ સરખો નર નહીં, જેની દમયંતી રાણી;
અર્ધે વસ્ત્રે વનમાં બચ્ચાં, ન મળ્યાં અખ ને પાણી. સુખ દુઃખ.
પાંચ પાંડવ સરખા બંધવા જેને દ્રૌપદી રાણી;
ખાર વરસ વન ભોગવ્યાં નયણે નિંદ્રા ન આણી. સુખ દુઃખ.
સીતા સરખી સતી નહીં, જેના રામજી સ્વામી;
રાવણ તેને હરી ગયો, સત્તા મહા દુઃખ પામી. સુખ દુઃખ.
રાવણ સરખો રાજ્યો, જેની મદોદરી રાણી;
દશ મસ્તક છેદાઇ ગયાં બધી લંકા લુટાણી. સુખ દુઃખ.
હરિશ્ચંદ્ર રામ સતવાદિયો તારા લોચની રાણી;
તેને વિપતિ બહુ પડી, બચી નીચ ઘેર પાણી. સુખ દુઃખ.
શિવજી સરખા સતીયા નહીં, જેની પાર્વતી રાણી;
ભોળવાયા બીલડી થકી, તપમાં ખામી ગણાણી. સુખ દુઃખ.
એ વિચારી હરીને ભજે, તે સાક્ષજ કરશે;
જુઓ અંગે માલ્લ ધણી કરી તેથી અર્થજ સરશે. સુખ દુઃખ.
સર્વ દેવને જ્યારે બિડ પડી, સમયા અંતરજામી;
બાવટ બાગી જુદે, મહેતા નરસૈના સ્વામી. સુખ દુઃખ.

પદ ૪૫ મું.

અસ્થા નામ પામ્યો પણ રામને નવ લક્ષ્મી, વેળુવ પદકેઈ બિરહ ઝાલે;
પુત્ર વિના જેમ ધર મધ્યે પારજુ, વસવિના જેહવી જન માલે. અસ્થા.
બાધીની વેદના વિશ્વથી ના ટળે, કાલો ગગનમાં મેલ જાળે;
હરિને જાણ્યા વિના હરિકેરો જન થયો, વાત પકવાનથી જુપ ન જાળે. અસ્થા.
તું એમ જાણે જે હરિજન હું થયો, વિષ્ણુપદ ગાઇ થયો ભક્ત ભવમાં;
કરજી તો કાગની હોડ કરે હંસને કો હરી કાઢે લવમાં. અસ્થા.

* વાળ લુંચન કરાવવા સુંદારવા તે.

પાંડમાં પ્રજા પણ પ્રગટ પેષે નહિ, ફાકટ બમેને દુર બાળે;
અમણિત અહનું ગણિત લેખું કરે, દેત બાવે કરી માળ આલે.
જે નિરાકારમાં જોહનું મન ગમે, બિન સંસારની જાંતિ બાળે;
દાસ નરસંચો તેને ચરણે નમે, શાન વિજ્ઞાનની જોત બાળે.

અભ્યા.

અભ્યા.

પદ ૪૫ મું.

પઢારે પોપટ રાજ રામના, સતી સીતા પદાવે;

પાસે બંધાવી પાંખઈ મુખે રામજપાવે.

પઢારે. ૧

પોપટ તારે કારણે, લીલા વાંસ વડાવું;

તેનું બડાવું પોપટ પાંખઈ, હોરા રતને જડાવું.

પઢારે. ૨

પોપટ તારે કારણે, શી શી રસોષ રંધાવું;

સાકરનાં કરી ચુરમાં, ઉપર બી પીરસાવું.

પઢારે. ૩

પાંખ લીલીને પગ પાંડુરા કાટે કાંઠે કાળા;

નરસંચાના સ્વામીને બળે, રાગ તાણી રૂપાળા.

પઢારે. ૪

પદ ૪૬ મું.

હાર કાળે શું વિલંબ કરવો ધણે, નહિજ કૌતુભ વિદુમ માળા;

ઉજળાં કુલ ને સુત્રનો તાંત્રણ, તેને શું મોહિ રહ્યો નંદલાલા.

હાર.

જાંચને મુકિને નીચને અનુસર્યો, જોષ નહિ જાદવા જાત દાસી;

રાજની દીકરી રૂકમણી પરહરી, કુપજને મંદિર થયો નિવાસી.

હાર. ૨

રતન ગુંજ વચે બેઠ નહીં બૂધરા, સાપર છીલરાં સમ વખાણે;

મંડળિક હારને પેર પેર પરબવે, દોહડાં દાસલાં સે ન જાણે.

હાર. ૩

લોક કોતક જુવે રજનિ તો અલ્પ રહિ, ક્ષીણ થૈ જોતને રજારે દીવા;

કેશવા કંઠથી માળ કરમાં ધરી, પ્રેમે આરોપ નરસંચની શીવા.

હાર. ૪

પદ ૪૭ મું.

ઉઠને જામળા મુઠી મન આંતળા, જોલે નહિ શા અભિમાન માટે;

આપને હાર કાં હવડે પરમઠ કરે, જે કીધું તે વંસોવઠ વાટે.

ઉઠને. ૧

આજુવરી નાર તે ભોગવી જુધરા, પરજુતાં મર્થ શું નહોતો તારે;

હારને વાર થઇ બાર બાગી મયો, શું કહું નંદસુત વારે વારે.

ઉઠને. ૨

કળિયુગમાં કલંક જે લાગ્યો, વેષ્યવની મત તે કોણ ચારો;

બણે નરસંચો હુરે હજવો પડ્યો, તાહરા અજુબા કોણ ખારો.

ઉઠને. ૩

તને શક્તી રહિ સાધિકા રંગ જામ્યો ધણી, રસિયાજી રજની રહિરે થોડી;
 નંદના નંદ તું જાને આજસ કરે, નાગરા સાથ તેં ખીત તોડી. તને. ૧
 દેવને પાણિને કામ પરજાણિને, ઇશ્વર પામિયો ઉમયાજી સ્વામી;
 જામળા તુજને લોક લંપટ કહે, ઘરો બાબિયારી કાનુડો કામી. તને. ૨
 હઠ કરે તમથું હઠ કરો જામળા, તુટશે સ્નેહ ત્રીકમ તાણે;
 બજે નરસંયો જો જામની વહી ગઈ, મંડલિક મારશે મુજને વાણે. તને.

૫૬ ૪૮ મું.

મુંડ મુંડાવી ટોપી બાલી, એમ ન થઈયે વૈરાગીય;
 અમો છું વૈષ્ણવ હેલ છબીલાના, હરિ શું તાળી લાગી રે. મુંડ ૧
 મમતા ભાગી તે વૈરાગી અનહદ શુંગી બોલે રે;
 બેખ ધરીને દેખ કરે, તે જોગી અસુરને તોલે રે. મુંડ
 સંસાર વેવાર સર્વે સાચવિયે, વિકારથી વેગળા રહિયે રે;
 સર્વે ભુત સમદ્રષ્ટે પેપે, તેને તે વૈષ્ણવ કહિયે રે. મુંડ.
 અભિમાને તમે સુકૃત જોયું, પ્રેમનો રંગ નથી લાગ્યો રે;
 બજે નરસંયો વૈરાગ્ય તજીને, પહેરો પચરંગી વાસો રે. મુંડ.

૫૬ ૪૯ મું.

નથી પામવા રે વૈરાગ્ય વિના ભગવાન;
 તેને દરિયા ક્યાંથી ભાષ વિના આતમ જ્ઞાન. નથી પામવ
 વધરાગે અનકાદિક છુટયા, ધ્રુવ અમરિપ પ્રદહાદ;
 તે વખત તારી ક્યાંથી નાગરા, મિથ્યા કરવે! વિવાદ. નથી પામવા.
 વધરાગ જોને હતો શુદ્ધે પામ્યા દેવ મોરાર;
 તારી પેઠે કાઢ્યે ન ગાયો, ઉધાડો શણગાર. નથી પામવા.
 લંપટપણે તું કાર નહિ પામે, રાડજ મીથ્યા લાગી;
 રામાનંદ સ્વામી એમ કહેછે, નરસંયો થાને વધરાગી. નથી પામવા.

૫૬ ૫૦ મું.

વધજીવ જન તો તેને રે કહિયે, જો પીડ પરાધ જાણે રે;
 પરદુષ્ટે ઉપકાર કરે છે તો, મન અભિમાન ન આણે રે. વધજીવ
 સકળ લોકમાં સઉને વંદે, નિંદા તે ન કરે કેની રે;
 વાચ કાજ મન નિશ્ચય રાખે તો, ધન્ય ધન્ય જનની તેની રે. વધજીવ.
 સમદ્રષ્ટિ અને વૃણા ત્યાગી, પરજી જોને માત રે;
 જીવકા થકી અસત્ય ન બોલે તો, પરધન નવ ઝાલે હાથ રે. વધજીવ.
 મોહ માયા વ્યાપે નહિ તેને, દંડ વધરાગ્ય મનમાં રે;
 રામ નામ શું તાળી રે લાગી, તીર્થ જોના તનમાં રે. વધજીવ.
 વણ લોભીને કપટ રહિત છે, કામ કોષને નિવાર્ય રે;
 બજે નરસંયો તેને જોઈને કરતાં, કળ ઇકાતેર તાર્યો રે. વધજીવ

પદ પદ મું.

પ્રાણુ થકી મને વૈષ્ણવ વહાલા, રાત દિવસ રહે ભાવું રે; પ્રાણુ. ૧
તપ તીરથ વૈકુંઠ પદ મુખી મારા વૈષ્ણવ હોય ત્યાં હું આવું રે.
અમરીખ સભા મને અતિ વહાલા, દુરવાસાએ માન બંધ કીધું રે; પ્રાણુ. ૨
મેં માફ અભિમાન તજીને ચક્ર સુદર્શન વાળી લીધું રે.
ગજને માટે હુંતો પાળો રે પળિયો, હરિજનની શુધ લેવા રે; પ્રાણુ. ૩
હૃદય તે નિય હુંતો કાંધ ન જાણું, મને બજે તે મુજ જેવા રે.
લક્ષ્મીજી અરધાંગના મારી, તે મારા મંતની દાસી રે; પ્રાણુ. ૪
અડસઠ તીરથ મારા સંતને ચરણે, કાટી ગંગા કાટિ કાશી રે.
સંત ચાલે ત્યાં હું આગળ ચાલું ને, સંત સુવે ત્યાં હું જાણું રે; પ્રાણુ. ૫
જે મારા સંતની નિંદા કરે છે તેના કુળ સહિત હું જાણું.
મારા રે બાંધ્યા વૈષ્ણવ છોડે, વૈષ્ણવને બાંધ્યા મેં ન છુટે રે; પ્રાણુ. ૬
એક વાર વૈષ્ણવ મને બાંધે તો, તે બંધન મેં ન છુટે રે.
બેથીને ગાય ત્યાં હું ઉભો ઉભો સાંભળું, ઉભા ગાય ત્યાં હું નાચું રે; પ્રાણુ. ૭
હું તો વૈષ્ણવ ક્ષણ નહિ અજગો, બણે નરસૈયો એ સાચું રે.

લકતોનાં નામ રહેવા વિષે.

પદ પદ મું.

વાસ નહીં જ્યાં વૈષ્ણવ કેરો, ત્યાં નવ વસીયે વાસડીયાં; વાસ નહી. ૧
સ્વાસો સ્વાસે હરિ સ્મરણ ન કરે તો, શ્વાસ ધમણ કેરી શ્વાસડીયાં.
જીભલડી જપમાળા ન જપે તો, જીભલડી નહિ શ્વાસડીયાં; વાસ નહિ. ૨
જનમ તેનો નહિ લેખામાં જે ન કહેવાય હરી દાસડીયાં.
મોહનજીની માયા પાખી, અવર માયા જેમ દાસડીયાં; વાસ નહિ. ૩
બણે નરસૈયો બારે મારી, માવલડી દસ દાસડીયાં.

હાર માળાનાં પ્રભાતીયાં.

પદ પદ મું.

તું જ્ઞાનો ઠાકોર હું જ્ઞાનો સેવક, મારા કરમના લેખ જુસ્થા ન જાણ્યે; તું જ્ઞાનો.
મંડળિક હારને પેરેરે પરબવે, છબીલાજી હવે કેમ આવે.
મુને કો કહે લ'પટ કો કહે લોભીયો, કો કહે તાલ કુટીયોજ ખોટો; તું જ્ઞાનો.
સાજ કરે શ્રી હરી દીન જાણી કરી, હરિ આપે તો કહું નાથ મોટો.
વેવાઇએ મુજને અતિયે વગોવિયો, ઉજ્જોદક મુખી ઉપદાસ્ય કીધું; તું જ્ઞાનો.
હાલ મધ ત્યાં મોહભ્યા શ્રી હરી, આપના દાસને માન દીધું.
જહેર મુજને માહાદેવ કીરપા કરી, ત્યારે મેં લક્ષ્મીનાથ ગાયો; તું જ્ઞાનો.
મામેરા વેળા તો લાજ જાતી હતી, મરડ મુકીને તું ચરણ પાચો.
મારે બેઠ પાસે સુદરી બાજ કંઠે ધરી, કેજવ કીરતન એમ આવે; તું જ્ઞાનો.
અભાગીયા લોક તે અસલ વાણી વહે, પુણ્યવંત લોક તે પ્રેમે આવે.
હીરની દોરીયે હાર મુખાય છે, વાણું વાસે તો નિજ દાસ મરસે; તું જ્ઞાનો.
દયા કરીને હરી હાર આલો મને, જામળા સહાય તે કૃષ્ણ કરશે.

સોરઠમાં મુને સર્વ સાચો કહે, પુત્રીનું મોસાળું સાઈ કીધું;
નાગરી ન્યાતમાં ઈડું ચડાવીયું, નરસૈયાને અમેદાન દીધું.

તું જાને.

પદ ૫૬ મું.

ભોગળ ભાગિયે રાય દામોદરા ઉઠ જડનાથ દેવાધિ દેવા;
રાય મંડળિક મદ બર્ધા એમ ઝોતરે, નરસૈયા નાગરની સાચી સેવા. ભોગળ.
બક્ત પાળક દયાળ દામોદરા, દાસ નરસૈને શરણે રાખો;
પતિત છે મુજને પુરણ તાહરી, નાગરા માથે હરિ નેહ દાખો. ભોગળ.
નિશ્ચિન નરહરિ નામ રૂઢિયે વસો, પતિત પાવન તાઈ બરદ કહાવો;
આહ થકી તમે મુકાવીયો તેમ નરસૈયા નાગરને મુકાવો. ભોગળ.

પદ ૫૭ મું.

શ્રીકૃષ્ણ કૃપાનીધી કેશવા શ્રીહરી, હું અનાથ તું નાથ કહીએ;
મંડળિક હારને પેરે પેરે પરબવે, હમિલા વીના શરૂં કોને જમએ. શ્રીકૃષ્ણ.
સંસાર પરહરી નામ તાઈ જયું, તો પ્રભુ કાં પેરે પેરે પીડે;
અંતરગત અવીલોકીને શામળા, તુજ વિના રૂઢિયાસ કાણ બીડે. શ્રીકૃષ્ણ.
માહરા મનમાં હરખ પુરણ છે, તો માહઈ દુઃખ પ્રભુ શે ન જાણે;
બણે નરસૈયો પુરણ પ્રીતજ માહરે, મંડળીક મુજને મારે વાણે. શ્રીકૃષ્ણ.

પદ ૫૮ મું.

સાય કર શ્રીહરી દીન જાણી કરી, સન્મુખ થઈને તું જોતે આજ;
અમે નાગર જાહરે હઠ કરી બોલયું, નહીં રાખું ત્રીકમ તોરી લાજ. સાય કર.
ગોકુળ માંહી તું ગળે ખાતો રહે, નવનીત આહીરના લેતો ચોરી;
ચંચળ ચોરશું મુખ નથી બોલતો, અમે લાજ રાખું તોરી. સાય કર.
અહ્યા બહુ પેરે ગોપીને લાડ લડાવીયાં, અજ આહીરનાં લેતો ચાખી;
નટવાપણે રંગ ભોગ લીલા કરે, તે નાગર નરસૈયો રહ્યો છે સાંખી. સાય કર.

પદ ૫૯ મું.

મોગરડે શું મોહી રહ્યો શામળા, હાર આપે તો તારી ખ્યાત વાધે;
નાગર તાઈ નામ ગાતો હતો, ત્રીકમ તુને કોષ ન આરાધે. મોગરડે.
સરવ જાત તણા લોક ટોળે મળ્યા, જેની સહાય કરશે તેની થારી; મોગરડે.
મૃત્યુને બચે નરસપથો ખીલીતો નથી, તારો જશ જગદીશ જાશે. મોગરડે.
રજની સડે વહી ગઈ લાજ રાખી નેહિ, જોતે ઝાંખી થઈ જાય દીવા;
કેશવા કંઠથી માળ અજગી કરો, પ્રેમે આરોપો નરસપ્રીવા. મોગરડે.

પદ ૬૦ મું.

હારને કાળે શું હઠ કરે શામળા, જુમવાને તોરી પાસ આબોયો;
રાધીજ સંગ તું વાત બેઠો કરે, શું વેકુંઠથી તું રે લાબોયો. હારને કાળે.
તાઈ નામ વિશંબર ધરું તે વસંતિયે, નંદના છેકરા તું હાજ પીતો;
ઝોલતો કમળી હાથમાં લાકડી, ગાવડી ચારતો વન રહેતો. હારને કાળે.
મારે માત તું તાત તું માત તું મુકરા, તુજ વિના દુઃખ તે કોને કહીયે;
બણે નરસપથો તારા શુભ ગાથ જીવીએ, એકલા શુભળમાં કેમ રહીયે. હારને કાળે.

પદ ૬૧ મું.

આત્મને હાર સુત નદ વસુદેવના, આથ ને અથાપી તારે લાજ થોડી;
કંસના બચ થકી નાશી જોકુળ ગયો, રહો આહીર શું પ્રીત જોડી. આત્મને.
તારી મરજ માટે માખાપ તેં બે કયી, મુર ને અસુર મુનિ સર્વ જોતાં;
કંસનો વધ કયો કારજ તારો સર્વો, માખાપ મેરુલ્યાં તેં ત્રિજ રોતાં. આત્મને.
બકિત કરતાં તું આહિરનો નવ થયો, તો મુને હાર કેમ આપે;
બજો નરસંધ્યો રજનીરે થોડી રહી, આત્મ તરફર મુને શું સંતાપે. આત્મને.

પદ ૬૨ મું.

ઉઠે અટપટાં નથી બોલતો લટપટો, લપટાં લાજ તારી કે જરી;
મજપતી રંમમાં કેવલ ધટા કરે, તુજ વિના વારે તે કુણુ ધારી. ઉઠે.
જીઠું તું ચરવડી શું બેઠો હરબડી, ગાંઠ ધાડી પડી મુજ સાથે;
બકતવત્સલ કહાવે તે ફામટ ગયું, લાજ સેવકની તુજ હાથે. ઉઠે.
જીવ મારો જગમજે અંગ માફે જગમજે, ડગમજે નેત્ર જોવાને રૂપ;
નરસંધ્યો રમમજે લોક સહ ચમમજે, કોપીયો મંડળિક દુષ્ટ ભુપ. ઉઠે.

પદ ૬૩ મું.

બોલને શામળા આવડા શા આંખળા, કમળામાં ધણું મન કેમ રાખે;
કાટિ બ્રહ્માંડપતિ ઝાઝું શું કહું કથી, વાઘા વિસારી મને કેમ નાખે. નવ મેલે.
ગળને જામારીયો ગિરિવર તોળીયો, મારિયો રાવણુ લંક ભુપ;
રંક હું હારિયો કોણે તુને વારિયો વારિયો મોઢી રહી નીજ રૂપ. નવ મેલે.
મુકે રે મરકટા જોષ તારી છટા, અટકે અંગ સુકારો વાઘા;
નરસંધ્યો વિનવે પ્રીછવે શામળા, નહોર ન થમજે નંદલાલા. નવ મેલે.

પદ ૬૪ મું.

ખરેખર કાતુડા તાફે મન ચોદસ બમે, જાણે નાગર કંઈ દાન આપે;
અલ્યા નામ લક્ષ્મીવરા કરો લીલચ ખરા, રંકને લોભિયા શું સંતાપે. ખરેખર.
તાંદુલ લધ રીધ વિપ્રને મોઢલી, ભુવન દીધું વેકુંડ સરખું;
મહારે તો દાન તું યાન તું ભુધરા, નિત્ય પ્રત્યે તારા ચરણુ નિરખું. ખરેખર.
મન મોહું કરો હાર કરે ધરો, હરખિને વેહેલા મંડપ આવો;
બજો નરસંધ્યો રજનીરે થોડી રહી, દુષ્ટ બંધન થકી મુજને મુકાવો. ખરેખર.

પદ ૬૫ મું.

સદા તું દયાળ હું દીન દામેહરા; હે દીનાનાથ જોને વિચારી;
ચરણને ચરણુ આભ્યો કૃપાનાથ તા હરે, કરો સંભાળ જોપાળ મહારી. સદા.
મુંજુ હે લાડકા દેવકી જાળકા, વિશ્વ પાલક એવું જનક તારે;
એવું જાણી ધટે તેમ કરો ત્રીકમા, અવર કો અધિપતિ નહિ રે મારે. સદા.
જો મહારા કરમને બાળવિજ્ઞ ભુધરા, તો પતિત પાવન તાફે નામ જરી;
હાંડતાં તો નથી છુટવું શામળા, હાંડતાં તો ઉપહાસ થારી. સદા.
દુષ્ટ બાવે થકી તે હણી પ્રતના, જમ દુતના પંચથી તે નિવારી;
મામકી નાર કીરતન કરી ઉધરી, તું વિના શય કુણુ કરે મોરારી. સદા.
તારા નામથી દ્રોપદીને અંબર પુરીયાં, દ્રોપદ પામિયો અચળ આજે;
તેમ તારા નામનો નરસંધ્યો જપ કરે, રાખ્ય ચરણે તુને લાજ લાજે. સદા.

પદ ૬૬ મું.

દેવ ભક્તનો ઇચ્છા તું વિષ્ણુ કહાવે સદા, તારંગાનું દાન તુને કેમ ભાવે;
વિપ્ર સુદામાને નવનિધ આપી તે, માહરી આગળ કેમ નાવે. કેવા.
હવડાં કૃપણ થયો જાણુનો શે નથી, સદા સેવક જન પ્રતિરેપાહ;
નાશીને ખુણે જઈ પેઠા શું શ્રીહરી, કાલયવનનો આપ્યો કાલ. કેવા.
શિશુપાળ જરાસંધ કંસ નરકાસુર, તેહ તણ્યાં ખળ માન મોક્યાં;
પુતના અધાસુર કેથી બગાસુર, વૈર ભાવે તેના બંધ છોડ્યા. કેવા.
ભક્તિ ભાવે જોણે તુજને ઉપાસિયો, મર્મવાસ તે ન આવેરે વળતો;
બણે નરસમયો હું ભાવથી વરણુવું, રમે ત્રીકમ સુને રાખો ટળતો. કેવા.

પદ ૬૭ મું.

કેટલાએક મળા વાત જોવી કરે, હુલ જોલે મુખ વચન વાણી;
કામણ મોહન કાંઈ એક એકને, મંત્ર બળે જોણે આપ્યું પાણી. કેટલા.
મંત્ર જાંત્રની વાત જાણું નહીં, કેવળ કૃષ્ણ મેં રહીયે ભાખ્યો;
પ્રલહાદ કારણ સ્થંભમાં પ્રગટીયા, બાળક ધ્રુવને અવિચળ રાખ્યો. કેટલા.
ચાર પદારથ સુદામાને આપીયાં, તીમીર ફેડી ત્રીલોચન કીધો;
અમરિષ રાજા કિશોરીયો શાપથી, ચક્ર ધરીને હરી શરણ લીધો. કેટલા.
વેવાણ્યે મન વીચાર જોવો કરી, મામેરાની ટીપ આપી માંડી;
ત્રણ સહજ સાંઠા ત્રણ સહજ કાપડાં, ત્રણ સહજ ચુંદડી ચીર સાડી. કેટલા.
ત્રણ સહજ ચોળી કસગ કિનખાળની, રંગ જુદા ને સોભિત તાળ;
સાળુ ચણિયા બેઠ ખટ સહજજ મલી, નહી તુક્સાન કંઈ સર્વ સાળ. કેટલા.
તેણે સમયે વેવાણ્યે જોવું કર્યું, તમ પુત્રીની સહુએ ઠઠ માંડી;
સહજ એ ચાર રૂપેયા લે ઉછીના, નહોતર રાતમાં જન છાંડી. કેટલા.
દીકરીનું લે તે તો કુંભી પાકે પડે, હોસે હજારહજાર કાણુ ખાયે;
લક્ષ્મીનો નાથ લજ્જા મારી રાખ્યો, મામેરું કર્યા વિના નહીરે જાયે. કેટલા.
તે વેળા નાથજી લક્ષ્મીજી લેખને, પ્રીતે પ્રભુજી માહરી લાજ રાખી;
નરસમયો વીનવે હાર આપો હરી, દાસનાં દુઃખ કેમ રહો છો સાંખી. કેટલા.

પદ ૬૮ મું.

કાણુ આગળ જઈ વીનવું વીઠલા, શીપતી લાજ રાખોને મહારી;
દ્રોપદી લાજને કાજ આભ્યા હરી, દુઃખ પામી નહીં દાસી તારી. કોણુ.
પ્રગટ થાઓ પ્રજા જીતળ જીધરા, નરસમના નાથ જોવું બરદ કહાવો;
સેવકનું સંકટ ટાળીએ ત્રીકમા, તો તમે કાનજી બહારે આવો. કોણુ.
લોક દેખે સહુ દુઃખ દે છે બહુ, મંડળીક મદ બર્થો સુદ પાપી;
નરસેના સ્વામી જોમ ઘટે તેમ કરો, લાજ રાખી નાંખો બંધ કાપી. કોણુ.

પદ ૬૯ મું.

અવણે સુનો થયો શામળા શ્રીહરી, લક્ષ્મીનાથ શું નિંદ્રા આવી;
મિરદ મોહું ધર્યું પતિત પાવન તણું, શરણ આવે તેની બાંધ સાંવી. અવણે.
હુલનાં હુલથી રાખ્ય રમા પતી, તમ વિના મહારે નહી અંબર સ્વામી;
દુઃખન લોકને મન આનંદ બહુ, અંબર કોને કહું શીજ નામી. અવણે.

કુલની માળ તે અધિક તુને વશી, વીસર્યો નાથ હું મન તારે;
નરસંધના સ્વામી જન્મ થટે તેમ કરો, લાજ રાખી નાંખો બંધ કાપી. અરણ્ય.

પદ ૭૦ મું.

દયા આપ્ય દામોદરા દાસની, તું રે મારા ધણી ત્રિશ્વ જાણે;
પ્રમટ થયું નામ તે તું થકી શામળા, વીડલા વિનંતી મન તાણે. દયા.
મારે મત્ર તું જન્મ તું ધ્યાન ધરણીધરા, મિત્ર મોહન વિના નહીં બીજો;
હાર આપ્યા વિના લાજ કહો કેમ રહે, દીન દેખો પ્રજા સે ન રીકો. દયા.
સાર કીધા વિના નેટ નથી છુટવું, જે તારા ચરણની આજ આપી;
નરસંધના સ્વામી માન માગી કહું, દેહ દામોદરા તુજને સોંપી. દયા.

પદ ૭૧ મું.

પરણીને પારકે હાથ શું બાળવો, લાજ નાવેરે કંથ કેમ તુજને;
ઠોટી અજળ અપરાધ ક્ષમા કરી, મેડેર કરી માપસ રાખો મુજને. પરણીને.
દાસ ને દાસીનાં દુઃખડાં કાપવા, ધામને જાઓ છો એક જાસે;
આજ અલમેલડા અરજ સુણુતા નથી, છુટકો નયા જમીલાજી નાસે. પરણીને.
જેવો તેવી દાસીની લાજ તો નાથને, પ્રીતમજી કેમ પ્રીત તોડી;
પ્રાણ જાશે તોય અવરને નહિ બળું, હઠીલા કહુંછું મે હાથ જોડી. પરણીને.
સોલ સહજ એકસો આઠ સ્ત્રી તાહરે, તેમાં એક અધિક હું દાસી તારી;
નરસંધના સ્વામી શું કહું તુજને, હાર આપી સાચ કરને મહારી. પરણીને.

પદ ૭૨ મું.

વિશ્વ પાળ કઈ વિનંતી વિકળતા, તુજ વિના દુઃખ બીજું કોણ જાણે;
વલ્લવલતાં વિલપતાં વીતી મધ જમની, ત્રીકમા નિંદ્રા શું તજશે વહાણે. વિશ્વ.
રોક્યો શું રાધિકા કહું જેનું કરો, મુજપર દયા હરી સે ન આણે;
આવડી હઠ પ્રજા નવ થટે તુજને, તુટશે સ્નેહ ત્રિકમ તાણે. વિશ્વ.
આ અવસર નહીં સાચવો શામળા, તો તારી કીરતી કોણ વખાણે;
હાર નહિ આપો તો નરસંધને મારશે, રાડ લીધી મંડળીક રાણે. વિશ્વ.

પદ ૭૩ મું.

નંદના નંદન વાર લાગે ધણી, દારજન લોકને શું હસાવે;
કોટી બ્રહ્માંડમાં ન્યુન નહીં તાહરે, લક્ષ્મીવર તુને લાજ ન આવે. નંદના.
પેરેપેરે પરણું માન માગી કરી, કહણ કયાં થઈ રહો કૃષ્ણ કામી;
કપટ ભાવે બળ્યો તોય તુજને હરી, સાર સંભાળ કર જમત સ્વામી. નંદના.
કોણ વેળા થઈ હાર આપે નહીં, સાંજળ શામળા વાત મારી;
નરસંધના સ્વામી તાહરે દુઃખ નથી, મારતાં લાજ જાશે તારી. નંદના.

પદ ૭૪ મું.

પ્રથમ પ્રીત માંડી હવે શું રહ્યો શામળા, ન્યુન તારે હરિ શી છે આજે;
કંઠમાં કુસુમની માળ તું મહી રહ્યો, તે કહો કૃષ્ણજી સાને કાજે. પ્રથમ.
સાચી બક્તિ કઈ લોક જુઠો કહે, કેમ તજી કાનજી નાશી જાઓ;
નાથજી તું પડો મંડળીક મદ મડયો, વારે વિશ્વંજર વેહેલા ધાઓ. પ્રથમ.

મેઘ માયા હવે પુષ્પના હારની, વાર લાજે ધણી વિધવાય;
નરસંધ્યાના સ્વામી આશ તારી ધણી, મુકશો નહીં કર ખેલારે હાથ. પ્રથમ.

પદ ૭૫ મું.

હાર મધુસૂદના આજ વહાલો થયો. રાખી રહેમાં થયોરે સાંસો;
હાર માંહે હીરો હશે શામળા, લોભી લક્ષ્મીવરા તે વિમાસો. હાર મધુ.
મંડળીક ઉપર કૃપા કીધી ધણી, દાસ પરથી દયા તે ઉતારી;
સંકટનો સાથિ નહિ તુજ વિષ્ણુ શામળા, હે દિનાનાથ મુકા ન વિસાસી. હાર મધુ.
બક્ત સસલ એતું મિત્ર તાહરું, હુંરે વગગી રહ્યો તેની આસે;
પતિત પાવન હરિ નામ છે તાહરું, ચિપત પડે હવે શું વિમાસે. હાર મધુ.
વાંક નહિ વિઠલા તમતલો તો રતી. પીડા પામું હરી મુજ પાપે;
બલે નરસંધ્યો મુને મંડળિક મારશે, છવનો રહું જો હરિ હાર આપે. હાર મધુ.

પદ ૭૬ મું.

હાર હેયા વચે શુંરે રાખી રહ્યો કૃષ્ણ થયારે કૃષ્ણ કાળા;
થેડિક વારનો પરણો પ્રભુ તાહરો; રહું મમે તે કરો નંદલાલા. હાર હેયા.
તાહરા બળ તણી હિમ્મત માહરે, તું રે આપીશ તે મારે લેવે;
તાહરા મનમાં વાત કેવી હશે, દાસનો દાસ છું જેવો તેવો. હાર હેયા.
મરણથી માવજી હુંતો રડતો નથી, નેટ નિવારણ આ દેહ પડશે;
હાર આપ્યા વિના મંડળીક મારશે, તે અપજ્ઞશ તારે કીર ચડશે. હાર હેયા.
કેટલી વેળા યથ કરગરું કૃષ્ણજી, શું કહું શામળા વારે વારે;
નરસંધ્યાના સ્વામી આવો ઉતાવળા, તુજ વિના બક્તને કોણ ઉગારે. હાર હેયા.

પદ ૭૭ મું.

હું જાયક તું કાતાર દામોદરા, મહારે મન એ મિરદ સાચું;
આપે ન આપે તોય તું ધણી ત્રિકા, તુજ વિના બીજ કોને ન જાયું. હું જાયક.
બક્ત સુદામાની સાય કરી શામળા, નરનિધી આપી રહ્યા મોરારો;
ચતુરભુજ તેં ચંદ્રકાસ ઉગારીઓ, કીરતી ગાય છે જગન સારી. હું જાયક.
ગુર બાળક યમ સદનથી લાવિયા, અર્જુન પ્રતિજ્ઞા વાચા પાળી;
લાલચુના દાસ પુત્ર હયાં હતા, વૈકુંઠનાથ તું લાવ્યો વાળી, હું જાયક.
એવાં ધણાં વળી મિરદ છે તાહરાં માહરું દુઃખ હરિ કહુંરે તુજને;
હાર નહિ આપો તો મંડળિક મારશે, નૃસંધ્યો કહે હરિ રાખ મુજને. હું જાયક.

પદ ૭૮ મું.

વાર યથ વિદ્યા વેગે વારે ચડો, નાગરી નાતમાં હાંસી યાયે;
બક્ત ઉદ્ધારીયા અનેક આગે હરી, તમ વિના કાનજી કોને કહેવાયે. વાર યથ.
દ્રોપદી કાજ વેગે ધણી આવીયા, પુરિયાં ચિર અનેક બાતે;
રાખિયે લાજ કરો કાજ હરિ અમ તણું. વિશ્વમ ન કોજે પ્રજા એજ વાતે. વાર યથ.
જગ્ય તું જહાપતિ સદાય શ્રવણે સુણી, પ્રગટ યથ પુત્રીને માન દીધું;
જામ છાયજ ને ચીર બહુ નવનવાં, પુર્યાં પિતાંચર કાજ સીધું. વાર યથ.
જય હરી જય હરિ હાર આપો મુને, કેજવા કિરતી રહે જગમાં સાચી;
નરસંધ્યા નમિ નમિ કહે વાલા તુજને, જન્મે જન્મ તારી બક્તિ જગી. વાર યથ.

પદ ૭૯ મું.

(રાગ મેઘ મહાર અથવા રામઘી રાગના પ્રભાતમાં પણ ગવાય છે.)

છરે ચોદશ જોડ તારી વાટડી, મારો નાથ આવે;
મંડળિક અડગ કાઢી રહ્યો, મુને કુણ મુકાવે. ચોદશ જોડ તારી વાટડી.
હઠીલાજ હઠ મુકીએ, હાર આપીએ મુજને;
માર્ગ પછી મારા નાથજી, લાજ લાગશે તુજને. ચોદશ જોડ તારી વાટડી.
છરે ગજ કારણ ગરૂડ છાંડીયો, અણુ એણુ ઉગળ્યા;
નરસંધ્યાને હાર આપતાં, આવકું શું રીસાણા. ચોદશ જોડ તારી વાટડી.
છરે વામન રૂપે બળિ જીવ્યો, ધરા તણુ પદ કીધી;
ઈન્દ્રનું ઈન્દ્રાક્ષન રાખવા, સીધ બળનેરે દીધી. ચોદશ જોડ તારી વાટડી.
છરે મોસાળ કીધું બહુ, ગ્રથ ગઠિરે નહોતો;
લક્ષ્મીજી લેધ પધારીયા, મુને કીધો સમોતો. ચોદશ જોડ તારી વાટડી.
રામા શું રંગે રમો, પ્રભુ મુજને વિસારી;
જનિલાજ તમ કંઠથી, હાર આપો ઉતારી. ચોદશ જોડ તારી વાટડી.
નરસૈયો વિનતી વિનવે, દામોદર સુગળ્ય;
તમે હઠે નથી બોલતા, મંડળિક અગળ્ય. ચોદશ જોડ તારી વાટડી.

પદ ૮૦ મું.

વિધિ વિચારી પ્રીતડી, જોને સારંગ રાતો;
હાર નહિ આપો તો મારશે, મંડળિક મદમાતો. વિવિધ.
કામી થયો તું કેશવા મુને પરભવે પાપી;
ભોબિ થયો લક્ષ્મિવરા, પુતના તે સંતાપી. વિવિધ.
મહારી વારે ચડોને વીઠલા, નહિ તો બદ તુજ જશે;
નરસૈયાને મંડળિક મારશે, તારા ગુણ કુણે ગારો. વિવિધ.

પદ ૮૧ મું.

મહા હઠીલો મુખથી ન બોલે, જુઠડો છે જડનાથ;
ધુતારો ધરણીધર જણ્યો, અટક્યો ન મુકે વાતરે. મહા હઠીલો.
ગે.કુળમાં તું થયો ગોવાળો નવનીત કરો ચોરરે;
બલી ભગત સવરીનાં એણે જુઠાં પ્રાર્થ્યાં બોરરે. મહા હઠીલો.
પરાધિન થઈ પેટજ ભરતો, લેતો યુજરીનાં ધાનરે;
નરસૈયા સાથે હારને કાળે, આવકું શું અભિમાનરે. મહા હઠીલો.

પદ ૮૨ મું.

મહા હઠીલો મુખથી ન બોલે, સામળો મહા કુખતરે;
ધુતારો ધરણીધર જણ્યો, આહિર જાત તમ જાતરે. મહા હઠીલો.
જાંબળ લંપટ ચાડી ખાતો, સધળે કરતો સોરરે;
ગોકુળમાં ગીરધારી રહેતો, નવનિત કરો ચોરરે. મહા હઠીલો.
તું યુજરખનાઇને ઘેર લાતો, ત્યાં તું ચઢાડો કુમરો ખાતો;
ધનાઇ બાંધતી અડે તાંબી, ત્યાં હું મેલાવતો સારંગપાણી. મહા હઠીલો.

તે વેળા સંભાળો વહાલા, દયા મનમાં આણો રે;
 મહારાજ મોંઘા નવ થઇયે, મને પોતાનો કરીને જાણો રે. મહા હઠીલો.
 મારે રૂંડે તારૂં રૂંડ, મારે છુંડે તારૂં છુંડું રે;
 મારી પાપ જતાં તારી પાપ જાશે, ત્યારે જોકળમાં કેમ રહેવાશે રે. મહા હઠીલો.
 ભોંકા સહુ વરવાં બોલે છે, હાંક મારાં કે ઉધાડું તારાં;
 નાગર બરડક બોલા કહીયે, તે તમે નવ આણો હૈયે. મહા હઠીલો.
 બ્રહ્માણ્ય સુતાએ પકડી રાખ્યો, તુજ વણ કૃષ્ણ કરે સહાયરે;
 નરસૈયાને હાર નહિ આપો તો, તે વિના જશ કૃષ્ણ ગાયરે. મહા હઠીલો.

પદ ૮૩ મું.

(નરસંઘ મહેતો પોતાની પુત્રી કુંવરબાઈને કહે છે.)

સાસરે પધારો રે મહારી કુંવરી રે, વિપરીત વેદના રે વિચાર;
 પીયર તમારૂં રે પુત્રી હુકુંડું રે, છે શ્રી જોકળમાં પરિવાર. સાસરે.
 હરિગુણ ગાતાં રે ઘડપણ ગાળજેરે, સત્ સંગે કરજો વળી સુવિચાર;
 રૂદન ન કરસો રે રૂદિયાં ફાટતે રે, નથી કોઈ આંસુનું લોનાર. સાસરે.
 મારે તો નિરધનને રે પેટે તું પડીરે, કંઈ ન પાતી તું તો સુખ;
 નહોરને નીત્ય રે નટ નાગર તણા રે, હામ હામ દીધાં છે બહુ દુઃખ. સાસરે.
 ઝેમ ન કાળે રે મારા તાતજી રે, રાખો શ્રી નાચજી શું નેહ;
 બહાર ધણી કીધીરે એણે શામળે રે, તે આજે કેમ દેશે હમીલીજી છેહ. સાસરે.
 જીજીરે મારે રે હરિયે પેહેલાં કર્યું રે, રાખી દુષ્ટ સભામાં વળી લાજ;
 હુંડીને શિશીરે રે હરિએ હેતયું રે, તે હાર આપશે શ્રી મહારાજ. સાસરે.
 સાસરંયે જામને રે હવે શું કરૂં રે જ્યાર રૂઠ્યા સારંગપાણ;
 તમને જ્યારે મંડળિક મારશેરે, ત્યારે અમે તજશું અમારાં પ્રાણ. સાસરે.

પદ ૮૪ મું—(માનબાઈ કહે છે)

આધારને કુતો રે હરિ મુને તાહરો રે, અમે અમળા દુરબળ નાર;
 પ્રીતલડીને કુતી રે પેલા બવ તણી રે, તે ત્રિકમજી મેલી રે વિસાર. આ.
 પટકુળ પ્રેમદાનાં રે પ્રીતે પુરીયાં રે, રાખી દુષ્ટ સભામાં વળી લાજ;
 દીન જાણીને રે અમને કા કરોરે, મહેતજીને મુકાવોને મહારાજ. આ.
 આઠને થકી રે ગજ મુકાવિયો રે, વારે તમે ધાયા અડવાણે અર્થ;
 દાસના દોહલા રે તમે સહી નવ સહો રે, શું સુતા છો અશર્થ શર્થ. આ.
 સોઠને સમજી રે હરજી હસાવિયું રે, હારને ધણી લાગી વાર;
 હજવાંને પડ્યાં રે સહુ હરખે ભર્યા રે, વાર્યું નહિ કીધું નંદકુમાર. આ.
 ગુણલા સાંભળીને રે પ્રભુ સહી નવ શકો રે, એકલા શો કરશે રે વિલાસ;
 દીન જાણીને રે અમને દયા કરો રે, પુરો અમ અમળા કરી આશ. આ.
 વિનંતી અમારી રે સ્વામી તમે સાંભળો રે, છોજ તમે ભક્તવત્સલ ભગવાન;
 કરજોડીને રે કરે છે વિનંતી રે, માનબાઈ મામે છે રે માન. આ.

પદ ૮૫ મું—(માનબાઈ કહે છે)

દામોદર દીનરે દરસન દીજીયે રે, વાલા તારો મહેતાજીરે દુભાવ;
 જનમો જનમનો રે દાસ તમારો શામળીયાજી કીધો છે બહુ સહામ. દામો.

નરસંધ્યાને રે મંડળીક મારશે રે, તમે પોહોડ્યા રાધાજીને ઘેર;
 જોપીયોની સાથેરે વાઘા રંજે રમેરે, સ્વામી તમ શેવકની શી પેર. દામો.
 પ્રીતલડીના બાંધ્યારે પ્રભુજી પધારજ્યો રે, આવોજી રમીયે રાસવિલાસ;
 મેઘનરાની માળારે લેતા આવજો રે, પુરો અમ અખગા કરીરે આશ. દામો.
 બહાંડતો બડકીરે અમો જુલાં પડ્યાં રે, પામ્યા શ્રીગોકુલમાં તો ઠામ;
 નરસૈયા સાથેરે લઈ રજા રજાજીરે, તેમાં નહિ સરે શામળીયાજી કામ. દામો.
 ટંદાને વનમારે લાડ લડાવિયાં રે, તેવી પ્રભુ પુરો અમારીરે આશ;
 વિઠલજી વિનંતારે સે નહીં સાંભળોરે, અમો હરી હોયે તમારારે દાસ. દામો.
 દીન જાણીનેરે અમને દયા કરોરે, નરસૈયો મુકેછેરે માન.
 એછે વિનતીરે રતનખાદની રે, શામળીયાને કરેછેરે સાન. દામો.

પદ ૮૬ મું—(કાનખાઈ કહે છે.)

શામળીયા સનેહીરે અમઘેરે આવજોરે, કહું મારા મનડા કરીરે વાત;
 મંદીરે પધારેરે મોહન મલપતારે, જીવે વીતી ગઈ બધી રાત. શામ.
 કોડતો કૃષ્ણજીરે કામતીનાં પુરવારે, આવોજી સભા મધ્ય મહારાજ;
 મેહેતાજીનેરે મંડળીક મારશેરે, લક્ષ્મીવર જાશે તમારીરે લાજ. શામ.
 હાર ન આપ્યોરે અતિ હળવાં પડ્યારે, તેહ તમને કેમ મમે છે નાથ;
 વિનંતી કરીનેરે કાન તમને કહુંરે, જીડતાંની આવી કાલો હાથ. શામ.
 પ્રિતલડી બંધાણીરે, પ્રભુ તમથી ધસીરે, અમો ખીજ કાની કરીયે આશ;
 વેળાતો વિતીછેરે જાગી જીવે જાદવારે, આસનથી ઉઠો શ્રી અવિનાશ. શામ.
 વિશંખ ક્યારીરે વાત વણુથી જશેરે, પ્રિતમજી પધારોને આ વાર;
 કાનખાઈ કહેછેરે મોહનજી માનીયેરે, હરી મારા નોધારાના આધાર. શામ.

પદ ૮૭ મું—(પાનખાઈ કહે છે.)

મારા જીવજીજીરે જડપતી જાદવારે, વિનંતી સુણોને વિધાધાર;
 શરણુ તમારેરે હું કું શામળા રે, તોયે વાઘા કેમ કરો છો વાર. મારા.
 સભા સહુ દેખાતારે હાર હરી આપીયેરે, ગિરદ પાળોને પોતાનું શામ;
 ગરીબ ભગતનીરે વાર પ્રભુ કીજીએ રે, મેહેતાજીના માનવી પુરો કામ. માન.
 જોડુજમાં ગિરધારીરે રક્ષા કરી ગાયથીરે, જોપીયોને ધણું લડાવ્યાં લાડ;
 તેમ મેહેતાજીનીરે આશા પુરીએ રે, અમળા માતું મતારોરે પાડ. મારા.
 જગમાં જનમીરે અમો જુલાં ક્યાં રે, નિય ભક્તિ કરીને પામ્યાં ઠામ;
 બાંધ મજાનીને લાજ બધી નાથને રે, પ્રિત કરી તમથું સુંદરશામ. મારા.
 તમારે જગતમાં રે ભકતો અનેક છેરે, અમારે તો એક તમે ભગવાન;
 પાનખાઈ કહેછેરે પ્રભુજી પધારીયે રે, વાંઘા હાર આપીને રાખો માન. મારા.

પદ ૩૦ મું—(સુરસેના સખી કહે છે.)

શ્રીજી મહારો વીનતી, તમે સાંભળો સારંગપાણુ રે;
 સંકટ તમને મું કહું વાલા, તમો છો ચતુર મુખજી. શ્રીજી મહારી.
 લસને મુખ છે દોહલાં તે કેમ સહોછો મહારાજ રે;
 વિશંખ ન કીજો વીરલા, હવે મધુ સેવકની ભાજ. શ્રીજી મહારી.

અમે હજવાં પડ્યાં દામોદરા, તો તારા શુભ કાલ ગાયરે;
ખરદ ન પાલો ભુધરા, તો અમે કેમ જીવાય રે.

શ્રીજી મહારી૦

સજ સે ન થાઓ શામળા, તમે ભોમજી બામે આજ રે;

શ્રીજી મહારી૦

હાર આપો હરી દાસને, જેમ જય મંડલિકની લાજ રે.

શ્રીજી મહારી૦

અમ વીના તમે એકલા પ્રભુ શો કરશો વિલાસ રે;

પરપર છે કાનજી, અમને તમારી આજ રે.

શ્રીજી મહારી૦

જળહજતા છે શામ સુદરવર, અમે છું તમારી નાર રે;

તેહ વિના નારી કેમ રહે, કંઈ કરો મન વિચાર રે.

શ્રીજી મહારી૦

સ્વામી સે નથી જાણતા, મન ઉતારોને રીસ રે;

અપરાધ અમારો ક્ષમા કરો, નામે સુરસેના શીશ રે.

શ્રીજી મહારી૦

અમે અજળા તમને નમું, અમને કરો પસાય રે;

નરસેવાને ઉમારી લીજે, ત્યારે હસિયા વેકુંડ રાય રે.

શ્રીજી મહારી૦

સુરસેનાની વીનતી, સાંભલી દામોદરાયરે;

આસનથી હરી ઉડીયા, દાસને કર્યો પસાય રે.

પદ ૮૯ સું.

સુરસેનાની વિનતી જાણી રે. આસનથી ઉડ્યા સારંગપાણી રે;

સુરસેનાની.

જળહજતા જલ તે આવે રે, સખી હરખ ધરીને વધાવે રે.

સખળી બાધને બીડી આપી રે, રીસે બળ્યા તે સખળા પાપી રે;

સુરસેનાની.

નવ જાણે નરસેયો વિચાર રે, આળ્યા મંડપમાં મોરાર રે,

મુખે બોલ્યા તે શ્રીગુગદીશ રે, નમી સર્વ સખીને શીશ રે;

સુરસેનાની.

તમારી સ્તુતી સહી નવ જાય રે. એમ બોલ્યા તે જલદરાય રે.

સર્વ સખીયે દીધું આલિંગન રે, દીન બોલ્યા જગજીવન રે;

સુરસેનાની.

સર્વ સખીને સમરખ્યા હાર રે, નેણે વહે છે જલની ધાર રે.

તમે જ્ઞાને કરો વિલાપ રે, હાર અરખું આપો આપ રે;

સુરસેનાની.

તમે વેચો તો વેચાઈ રે, કાચે તાંતજી બાંધ્યો આલું રે.

જ્ઞાનાદિકને વશ નહિ થાઈ રે, વેદ વિદ્યા હોએ ત્યાં ન જાવું રે;

સુરસેનાની.

એવું બોલ્યા શ્રી જુગદીશ રે, નામી સર્વ સખીને શીશ રે.

જેને મન ધણો અભિમાન રે, ત્યાંથી દુર સદા ભગવાન રે;

સુરસેનાની.

હુંતો સત્ય વચનજ બાંધુ રે, હું તો લજ્જા સેવકની રાખું રે.

તમે જેરે માત્રો તે આપું રે, તમ વચન કહી ન ઉઠાપું રે;

સુરસેનાની.

તમને કહું વિસ્તારી વાત રે, મેહેતાજીની વધારે ખ્યાત રે.

માટે કહોને કેદારી ગાય રે, તે વિના નહીં હાર અપાય રે;

સુરસેનાની.

હું તો જઈ બેસું આસન રે, સત્ય માનજો મુજ વચન રે.

નમે પ્રાણુ થઈ છે ખ્યાલ રે, કાણુ એક ન મુકું ન્યારા રે;

સુરસેનાની.

એમ બોલ્યા દામોદર રાય રે, સહુ સખીયેને હરખ ન મામ રે.

પદ ૯૦ સું.

સખીયોરે ન્યારે હરખજ પામી, ત્યાર રીકપા સારંગ પાણીજ;

હસી હસી વચન શીશુજ બોલ્યા, મન્ય મન્ય વેષજ વાણીજ.

સખીયો૦

કુવરખાત કહે કર્મોડી, સાંભળો મારા તાતજી;
 હામોદર રાયને ધણે વહાલો છે કેદારો સાક્ષાતજી. સખીયો.
 શિરિવરધારો ને કુંવરિહારિ, તે સાથે છે હોડજી;
 હામોદર શું પ્રીત બંધાણી, તે રાગ કેદારાની જોડજી. સખીયો.
 મેહેતાજી મન સ્થિર કરો રાખો, નહિ સુકે નાથ તમારોજી,
 હામોદર રાયને ધણો વહાલો છે, તે ગાંઝોને રાગ કેદારોજી. સખીયો.
 મેહેતાજી કહે પુત્રી મહારી, દેવાળીયા કહેવાયજી;
 સાંક રૂપેયે ધરણે સુકો છે, માટે કોનો કેદારો ગાયેજી. સખીયો.
 ધરણીધર મેહેતાજીને મંદીર ખત લખીને આપ્યુંજી;
 તે રૂપેયા આપ્યા ત્રિના, જે ગાઈ તો જીવ કાપ્યુંજી. સખીયો.
 અટક સાંભળી મેહેતાજીની, સમરથ સારંગ પાણીજી;
 કેદારો સુકાવા ચાલ્યા, પ્રાત પુરવતી જાણીજી. સખીયો.

પદ ૯૧ મું.

કેદારો સુકાવાને ચાલ્યા, તે ભક્તવત્સલ ભગવાન સ્વરૂપ;
 ધરણીધર મેહેતાજીને મંદીર લઈ આવ્યા મેહેતાનું સ્વરૂપ. કેદારો.
 ધન આપી ખત માગીર લીધું, મેહેતાનો મહિમા વધારયોરે બહુ;
 ધરણીધર નામરને પ્રેર, એક અપાંગળી હતીરે વહુ. કેદારો.
 તેને ઘેલી કહીને સફુકો બોલાવે તેને મંદિર પધાર્યા ભગવાન;
 મસ્તક હાથ સુકીને ઉઠાડી, તેનું રૂપ કીધું લક્ષ્મી સમાન. કેદારો.
 એક પંથ બે કારજ કરીને, હરી આવ્યા જુનાગઢ મોઝાર;
 મેહેતાજીને બોલે ખત નાંખ્યું, અત્રિક્ષ રહીને દેવ મોરાર. કેદારો.
 તેરે શ્રીપાતે સરવે દીઠું, મંડળિક પાસે માગે માન;
 નરસેયો ધધરનો સેવક, કહ્યું કરો હડિલા રાગન. કેદારો.
 અન્યો અન્ય સફુ વાત કરે છે, ખત આપ્યું હામોદર રાય;
 નરસેયાતે મંદીર મોકલો, નહિ તો આપણો મહિમા જાય. કેદારો.
 તળાબેથી તતક્ષણ આવ્યો, કહે ધરણીધર સાંભળો રાય;
 હરિના જન હરિ સરખા જાણો, મેહેતાજીને લાગો પાય. કેદારો.

પદ ૯૨ મું.

હારિકાં પોહોત્યા કમળાપતિ, રામાનંદ પ્રત્યે કહે વિનતી;
 તેમે જુનાગઢ લગી વેગે જાણો નરસેયા નામરને કરો પસાવો. હારિકાં.
 આવ્યા રામાનંદ સભા મોજાર, એવે ધરણીધર કહે વીચાર;
 મેહેતાને રૂપે આવ્યા ભગવાન, અપાંગ વહુ કીધી લક્ષ્મી સમાન. હારિકાં.
 મથ આપી ખત લીધું હરી, ધરણીધરે વાણી જોયારી;
 શીપાત સાંભળીને દિલગીર થયા, મંડળિક રાય વિચારી રહ્યા. હારિકાં.
 અન્યો અન્ય વારતા જોયારે, વૈષ્ણવ સાથે દેવ માણ્ય કરે;
 દક્ષણવત મોઝાર મોઝાર, નરસેયો નામર મુજબ ખરો. હારિકાં.
 માથે રત્ન ગળાણું સમ, રત્ન જડે તે જીવે પ્રાપ્ત;
 એવી પ્રીત હામોદર ક્યાંથી કર, માગી બોલજી હાર કહે ધર. હારિકાં.

તે માટે મહેતાને મોકલો ઘેર, બ્રાહ્મણ શું નવ કીજે વેર;
વેર કીધે નવ થાએ બહુ, તે માટે કહીએ એટલું.
એમ સભાજન સરવે કહે, તે તો મંડળિક સરવે લહે;
પ્રથમ પરધાન વિચારે પેર, નરસંધ્યાને મોકલિયે ઘેર.

હારિકાં

હારિકાં

પદ દ્વય સું.

રામાનંદ સન્નાથી એણીપેર કહે, એ કથા અધવચ નવ રહે;
કોઇ કોઇની કુડી પક્ષ કરે, તે સન્નાસી નરકે સંચરે.

રામાનંદ

વૈષ્ણવ જનને નીદે જોઈ, કુંભપાકે પડે નર તેહ;
પાંડુપુર નગર છે એક, તેમાં નામે બહા વિષેક.

રામાનંદ

નામદેવને હરિસુ પ્રિત, રામાનંદ કહે શુભ રીત;
બ્રાહ્મણે આણી મરતક ગાય, લધ બાધી સુલતાન સભાય.

રામાનંદ

નામદેવે સજીવન કરી, વુલસી માળા કંઠે ધરી;

નામદેવ નરહરિ શુભ ગાય, આબ્યા સમરથ વેકુંડ રાય.

રામાનંદ

ગુહા લોક સહુ જોઇ રજા, વૈષ્ણવજન તે સાચા થયા;
ભગત જમીને આલથી વેર, પ્રભુ સેવકની જાણે પેર.

રામાનંદ

પ્રહ્લાદજીપર કોખો તાત, વિભિષણને વીરે દીધી લાત;
અમરિષને દુરવાસા કોપીયો, દુવળાલક તે વનમાં મયો.

રામાનંદ

ત્યાં મળિયા રથી નારદરાય, આપી મંત્ર કર્યો વિદાય;

તેણે ધર્યું હરિનું ધ્યાન, પ્રસંન થયા પોતે ભગવાન.

રામાનંદ

બકત જાણીને સુધ લીધ, ધ્રુવજીને તો અવિયળ કીધ;

સુધનવાઃ ઉગાર્યો હરિ, તેલ કડાને ટાકાડી કરી.

રામાનંદ

પાંચાલીનાં પુર્યાં ચીર, તે તો પોતે હળપરવીર;

માટે મહેતા તમને કહું, સંસાર ચરિત્ર હું સધલું લહું.

રામાનંદ

હાર સિધા વિના જાઓ ઘેર, તો વૈષ્ણવની લાજ રહે શીપેર;

ભાગી ભોગળને આપો હાર, ત્રિશુવન વરતે જ્યજ્યયકાર.

રામાનંદ

નિજ ધરમનો બેલિ મહારાજ, કામ કામ જનની રાખે લાજ;

રહો વિશ્વાસે આણે કામ, હવે કગમગ શું આવે કામ.

રામાનંદ

મેહેતા તમારી બકિત ખરિ, હાર આપશે હેને હરી;

રામાનંદ એણીપેર કયરે, મહેતાજી મનમાં હરખજ ધરે.

રામાનંદ

કેદારો આલાપીને ગાય, સર્વ સંપાદને બાનંદ ગાય;

જ્ય દામેદર જ્ય રજુછોક, નિજ બકતાના પુરો કોક.

રામાનંદ

પદ દ્વય સું.

મારો વાલોજી રામ મુકાવિને આબ્યા, મેહેતો ખત વાંચીને ખુખારે;

નાચે કુદેને તાલ વળડે, મારો વાલોજી નવ વિસારે રે.

મારો

મધુરે સ્વરે કેદારો માયો, મહારો જોરિયો મગાણે આબ્યોરે;

કમકે કુલધી નેપુર વાળે, મહારો રામ કેદારો મુકાબ્યોરે.

મારો

પ્રમટ થાઓ પાતળિયા સભામાં, મુજને આપો હારરે;

આવો છબીલા શહેદી દીજે, સાને લગાડો વારરે.

મારો

મલપતા મંદિરમાં આવો. જાણો દીનદયાળ રે;
સભા સર્વ દેખતાં કાનુડા મારી કંઠે આરોપો માળ રે.
એમ કહિ ખત મરતક મુક્યું, સખિયો થાઓ સાવધાન રે;
જ્ય જ્યકાર બોલે નરસૈયો, સર્વ સખીયો કરો માન રે.

મારો.

માણી.

પદ ૯૫ મું.

દામોદર દિલ મહિ વિચારે, મેહેતો બગત છે મ્હારો રે;
દામોદર મુજને નવ વિસારે, ગણે પ્રાણીધી પ્યારો રે.
એમ વિચારી ગયા અલભેલો, ધરણીધરને ધેર રે;
કેદારી મુઠાવિ લાભ્યા, જુકતે જાણી પેર રે.
ખત લાવીને બોળે નાંખ્યું, તે તો સરવે જોયું રે;
મેહેતો મનમાં રાજ થયા બહુ, જોતાં મનકું મોહ્યું રે.
કોરથી કેદારો ગયો, તે તો મુજને ભાળ્યો રે;
ઉપમા આપી મુજને બળદની, મોરિયો ગમાણે આળ્યો રે.
માટે આસન જઈને બેસું, છોને લાગે વારરે;
કેવો ગણિયો મુજને મેહેતે, કેમ આપું હવે હારરે
રીસ ચડાવી આસન બેઠા, શ્રી દામોદર રામરે;
તે તો-મેહેતાજીએ જાણ્યું, હવે શી પેર થાયરે.
મેહેતાજી કહે સુણો મોહનજી, રોસાધને કર્યા જાણ્યો રે;
જીવ જતાં લગી નવ છોડું, સદાય જામળિયા થાઓરે.

દામોદર.

દામોદર.

દામોદર.

દામોદર.

દામોદર.

દામોદર.

દામોદર.

પદ ૯૬ મું.

ભાગ્ય ભોગળ જામળિયા સાચી, ઘેલડા મુકાવેને ગોવાળારે;
આહિરને આવડો શો અટકો, આપો મોગરાની માળારે.
હવે માળ નહિ દૃઢ ગોવીંદજી, ક્ષમા કરો અપરાધ રે;
શિવ વિરંગી તારો પાર ન જાણે, તેથું કર્યો મેં વાદરે.
શુક સનકાદિકે પ્યાન ધરે છે, તે તું નંદકુમારરે;
લક્ષ્મિવર મેં કલોડ તુજને, લ'પટ વાર'વાર રે.
સેવક જનના બોલ્યા સાચું, જોઇએ નહિ જહનાથ રે;
અવજીવ બરિયો પજી હું તારો, હેતે જાલો હાથ રે.
સુધ સુધ લજ્જા પ્રેમી જનમાં, નવ રૂહે લગાર રે;
પ્રેમ વચનમાં જે મોલાજી, વિકૃલ વાર'વાર રે.
શુભસાગર છો શ્રી ગિરિધારિ, જાનાન્ત્રી પત રાખો રે
મેહેર કરી મહારાજ મુજપર, હાસને દરજન દાખો રે.
આવો આલિંગન દીને મારા વાલા, 'સુંદર મુખકું નિહાળુરે;
બજે નરસૈયો રજની વીતી, થયું ત્રેલોકમાં અજવાળું રે.

ભાગ્ય.

ભાગ્ય.

ભાગ્ય.

ભાગ્ય.

ભાગ્ય.

ભાગ્ય.

ભાગ્ય.

પદ ૯૭ મું.

જાગ્ય જાગ્ય રે જહપતી, રજની વિહાણી;
મંદજિક મુજને બહુ બિવરાને, જીવન સ્થો જાણી.

જાગ્ય.

અરણ્ય ઉદયની વેળા થઈ છે, હરણી તો આશમી;
 દીપક જોત્યો ઝાંખી થઈ છે, કહું મસ્તક નામી.
 વલોણાં વાળે ને ધંટીયો ગાળે, પ્રેમદા ભરે પાણી;
 કેશવજી તમે કેમ ન આવ્યા, કાણે બાંધ્યા તાણિ.
 મુચકંદને કુંભકરણ્ય છૂટ્યા, તેની ઉંઘ તને આરી;
 આજસુ કેમ બન્યા અલભેલા, શું બેઠાં રીસાવી.
 દીનબંધુ છે દામોદરજી, હાર હરી આપો;
 નરસૈયો કહે નાથજી મહારાં કહ તમે કાપો.

જગમગ

જગમગ

જગમગ

જગમગ

પદ ૯૮ મું.

ખત વાંચતાં હું ખુખાર્યો, તેની તમને ચડી છે રીસ રે;
 સેવકના અપરાધજ્ઞ સામું, શું જીવો જગદીશ રે.
 શ્રીપતી સદાય કરો સેવકની, વેળા થઈ છે ઝાઝી રે;
 મોગરાની માળા લઇને પધારો, મેહેતાજી થાયે રાજ રે.
 ઉઠો ઉઠો હરી ચરું આજવાળું, ખોટી ન થાઓ પળ એકરે;
 પ્રીતમજી પ્રેમથી બેઠું, મુકી દો હરી ટકરે.
 એતું સુણી ઉઠ્યા અલભેલો, થયો ત્યાં બહુ કડાકો રે;
 જાણે મેઘ ગાળ્યો અસાડો, એવો થયો બડાકો રે.
 મોહનજી કહે સુણો મેહેતાજી, અંતર નથી તમ સાથે રે;
 પ્રીત કરી તુજને પેરાવું, હાર હું મહારે હાથે રે.
 તુજ વીના મહારે નવ થાતે, હું પુરું તારી આશરે;
 એમ કહીને બન્ને ભેટ્યા, નરસૈને અવિનાશ રે.

ખત વાંચતાં.

ખત વાંચતાં.

ખત વાંચતાં.

ખત વાંચતાં.

ખત વાંચતાં.

ખત વાંચતાં.

પદ ૯૯ મું.

કમાડ કડકડિયાં ને ગગન ગડગડિયાં, મંડલિકનાં મંદીર;
 ભોગળ ભાગીને તાળાં રે કુટયાં, પધાર્યાં જામ શરીર.
 ખંજભજિયાં ધડકાથીશારે, પડે પોભે પોકાર;
 નાઠાજી સભાથી સર્વેકો, થઈ રહ્યા હાહાકાર.
 આસનથી ઉઠ્યા અવિનાશી, આવ્યા સભા મોજાર;
 સભા સર્વ દેખતાં આરોપ્યો, મેહેતાજીને કંઠે જાર.
 પીતાંબર પ્રિતે ઓઠાડયું, આપી કાને કુંડલ જોડ;
 મસ્તક મુગટ સમરખી નાચે, જળજળ શ્રીરણુજોડ.
 મુખ મોરલી મધુરી વગડે, દીનોનાથ દયાળ;
 રંગીભો છપ્પીભો છોગાભો વાંભો, તે લે ભગરી કરતાળ.
 જય જયકાર બોલે સહુ સખાણિ, ધન્ય ધન્ય ગોકુળ રાય;
 નરસૈયાને હરિહરિ ભેટ, હેઠે હરખ ન માય.

કમાડ કડકડિયાં

કમાડ કડકડિયાં

કમાડ કડકડિયાં

કમાડ કડકડિયાં

કમાડ કડકડિયાં

કમાડ કડકડિયાં

પદ ૧૦૦ મું.

આશ્વિન્યે જીને હાર ઉપાડી, હાર ગોપાળનાથે દીધી રે;
 રાજ મંડળિક ઘરઘરે મોખ્યો, મે' મોટા અપરાધ દીધી રે.

આશ્વિન્યે જી

સંન્યાસી સૌ વિરમ્ય પામ્યા, વરત્યો હાહાકારે;
જેને જેવા તેને તેવા, દીઠા દેવ મોરારે.

આશ્વિયે જો.

નરસંઘ આશ્રમે તસિંહરૂપ દીઠા, સુકુંદાશ્રમે સુકુંદરૂપ રે;
અમ્યુતાશ્રમે અમ્યુતારૂપ દીઠા, માધવશ્રમે માનવરૂપ રે.

આશ્વિયે જો.

રઘુનાથશ્રમે રઘુનાથરૂપ દીઠા, બીમે દીઠા રામ રે;
રાજની માએ ચતુરશુજ દીઠા, રાણિયે દીઠા સુંદરસામરે.

આશ્વિયે જો.

શ્રીપતપંડિત સુંદરરૂપ દીઠા, શ્રી ધરે દીઠા બ્રહ્મચારરે;
બ્રહ્માભારથાયે બ્રહ્મરૂપ દીઠા, પ્રસાદ પુરીયે મીપુરાર રે.

આશ્વિયે જો.

પ્રભંજપ્રધાને પ્રોહરૂપ દીઠા, મંડળિકે દીઠા કાળ રે;
સભાયે દીઠા સુંદર શિરોમણ, સજને દીઠા બાળ રે.

આશ્વિયે જો.

જોબી ધ્યાનીયે જ્યોતી રૂપ દીઠા, કુંવરબાઇયે દીઠા પિતાયરે;
માતાજીયે લટકાળા હોમાળા, દીઠા શ્રીગોકુચના રાય રે.

આશ્વિયે જો.

અમળા તેને જેવા તેને તેવા, બ્યાપી રહ્યા કચ્છાળ રે;
મેહેતાજીની કંઠે આરોપી, લઈ મોમરાની માળ રે.

આશ્વિયે જો.

રામરાગનું તાન મિલાવે, મોરત્રી મહાન ગોપાળ રે;
જયજયમકાર કહો સરવંકો, હરિભક્ત વત્સલ પ્રતિપાળ રે.

આશ્વિયે જો.

લોક સહુ રાજને કહેજે, તમે મોટા અપરાધ કીધો રે;
રામાનંદને રીસ ચડી બહુ, શ્રાપ રાજને કીધો રે.

આશ્વિયે જો.

પ્રભુના જનને તે બહુ પીડ્યો, કાંઈ ન વિચાર્યું આપરે,
ત્રણ જનમ તું મેલે ઘણે, ભોગવજે તુજ પારે.

આશ્વિયે જો.

ત્યારે હુરસેનાએ હાથજ સાહો, રાજને શ્રાપ ન દીજેરે;
જેણે આપણું શુકું કીધું હોય, તણું શુકું કીજે રે.

આશ્વિયે જો.

ત્યારે રાજ પરતાયો પોતે, આવી દંડવત કીધો રે;
મેં કુમતિયે કાંઈ ન માન્યું, મારો એકે અર્થ ન સીધ્યારે.

આશ્વિયે જો.

આમજ સુવર્ણ બ્રહ્મ પોળા આપી, તે કથું ન આગ્યું કામરે;
કળિયુગ મૂંઝી હરી ભક્ત મોઢા, વળી નારાયણ નામરે.

આશ્વિયે જો.

એ વાત તે કોને કહીયે, મળ્યા પ્રધાનને સત્તર સંન્યાસીરે;
નારાયણનો જન મેં દુબોધો, હોયે ન જોયું તિમાસી રે.

આશ્વિયે જો.

ત્યારે મેહેતાજી એણીપેરે બોલ્યા, સહિ રાજનો હાથ રે;
વાંક સમળો છે તારી માતાનો, તેને પુછ તું વાત રે.

આશ્વિયે જો.

રાજ જઈ માતને કહે છે, હવે થી પેર વાંચે રે;
માતા કહે તેં કહ્યું ન માન્યું, જુનાગઢ તુજ જાશે રે.

આશ્વિયે જો.

વળતો રાજ એણીપેરે બોલ્યો આ સમળો, તારો વાંક રે;
જાન્યું કહે જે નિપજ્યું હોય તે, હું ઘણજ તારો રાંક રે.

આશ્વિયે જો.

વળતી માતા એણીપેરે બોલી કહ્યું સાચું કૃપ રે;
મેલેક લેવકનું મુખ મેં જોયું, પેદ રહ્યા જય કૃપ રે.

આશ્વિયે જો.

હવે તણું મુખ જોતાં આવો, નિરૂપ ઉપજ્યો વન રે;
કહ્યું ન માન્યું પ્રથમ કામનું, પડ્યા હરિના જન રે.

આશ્વિયે જો.

જેનું મુખને મંડળિક મનમાં પરતાયો બહુ આપ રે;
નરસિંહને પીઠ પચાડી, તેથી પ્રાપ્તો શાપ રે.

આશ્વિયે જો.

પદ ૧૦૧ મું.

શ્રી રામોદરે દયા કરીને, નરસૈયા નાગરનો રાખ્યો રંગ;
સર્વ સેવકના સુખને કારણ, રાય મંડલિક કીધો મન બંગ.
કો કહે કામીને કો કહે કપટી, પણ સેવકને તમારી આજ;
રાખિ લાજ સભામાં સાચી, દુરિબન સખળા કીધા નીરાસ.
કળિબુગ ચહિ પ્રત્યક્ષ દીડું, નરસેને જીતાડ્યો હોડ;
કાને કુંડલ બાંધ્યા મેહેતાને પીતાંબર આપ્યું છે કોડ.
એ જાને જાતે કાંઈ ન જાણ્યું, વૈષ્ણવ સાથે કીધો વાદ;
પ્રભ જાનો સહુ એણીપેરે કહે છે, ઉતાયો હારે એનો નાદ.
જય જયકાર હવે સોરઠમાં, મેહેતાને આપ્યો હારજ હરી;
મંડલિક રાયનો મમત હરીને, નરસૈયા નાગરની રક્ષા કરી.

શ્રીદામોદરે ટેક.

શ્રીદામોદરે.

શ્રીદામોદરે.

શ્રીદામોદરે.

શ્રીદામોદરે.

પદ ૧૦૨ મું.

મારા ઠાકાર દામોદરે, મારી સાર કરી સંભારી રે;
વૈકુંઠથી વેગે આવીને, આપ્યો હાર ઉતારી રે.
ભક્ત જનને વાણે લાડ લડાવ્યાં, સદારે છે સુખકારી રે;
અનેક ભક્ત આગે ઉદાર્યા, કૃપા કરી મુરારી રે.
તુષ્ટી નિત્ય દેતા સુવર્ણનું, ન્હાતો ગંગા નીર રે;
પણ વૈષ્ણવથી દેશજ કરતો, તેથી પામ્યો કલંક ચરીર રે.
સુત સનકાદિક નવર નાર, નગમ ચતુરમુખ;
હનુમાન સરખા દેવતાઓ, હરિચુણ કોને ન.
જનને સેવા શુરનર કરે ચુણસહજ અઠયાથી ગાયરે;
અમર ઇન્દ્રાદિક ગાંધર્વ અપ્સરા ચુણ શ્રીહરીના ગાય રે.
મામેરૂ મોહને કીધું, આપ્યાં વચ્ચે શણગારરે;
મંડલિક દેખતાં મહારાજે મુને હેને કીધો હાર રે.
સોરઠ જન જોવાને આવ્યા પોહોત્યા મનના કોડરે;
સકળ સભામાં લજ્જા રાખી, નરસખ્યા ઝાગાડ્યે; હોડ રે.
કળિબુગ માંહે કંઠણ માનવી, પામર કેને ન પતીજે રે;
બણે નરસખ્યા સુણો નારાયણ, ચરણ ચરણ રાખ લીજે

મારા ઠાકાર. ટેક.

મારા ઠાકાર.

મારા ઠાકાર.

મારા ઠાકાર.

મારા ઠાકાર.

મારા ઠાકાર.

મારા ઠાકાર.

મારા ઠાકાર.

પદ ૧૦૩ મું.

શ્રી દામોદરે કીધો દયા જે, મુગ્ધ સહિ । મુને આપ્યો હાર;
બાજુબંધ ને ભેરખા આપ્યા, ત્રિભુવન વરત્યો જયજયકાર.
રાજ તું ઘેલો થયો જે, ખડમ લખને આપ્યો સંગ;
રસીયાજી શું રમે રમતા, રમાપતિએ રાખ્યો રંગ.
જાણી ચુણ ગાઉ જોવિદના, કામ કામ રાખી મુજ લાજ;
અજાણ ન થામ એ અવગણે સારે સેવક જનનાં કાજ.
જે જન સેવે સાચા મનથી, તે ત્રિકમજી જાણેરે;
શ્વીડ પડે બ્યારે સેવકને, સદાય કરે તે ટાણે રે.
સજ્જન સરવે સાક્ષી માનો એ હરી દીન દયાળરે;
નિજ સેવકની લજ્જા રાખી, કંઈ અરપી ખાજ રે.

શ્રી દામોદરે. ટેક.

શ્રી દામોદરે.

શ્રી દામોદરે.

શ્રી દામોદરે.

શ્રી દામોદરે.

શ્રી દામોદરના મુખ ભાતાં, નર કો દુખિયા ન હોય રે;
સદા સામળિયો સરણે રાખે, સન્મુખ આવી જોય રે.
મુરખ મુદ્દે હિડે રડવડો, નવ જાણે હરિનો મર્મ રે;
સમરણ કરતાં તરતજ આવે, પગપુરણ પરબદ રે.
છેલ છબીઓ ને છોમઝો, નિલ નિલ નેને ભજવે રે;
મંડળીક માન ઉતાઈ જોણે, કહો કેમ તેને તમરે રે.
મુખદાતાની પુણ્ય કૃપાયા અવિચળ પદ હું પામ્યો રે;
નરસંધના સ્વામીને જોતાં, ભવ ભય સધળો વામ્યો રે.

શ્રી દામોદરના ટેક.

શ્રી દામોદરના.

શ્રી દામોદરના.

શ્રી દામોદરના.

વાલાના કૃષ્ણ શા શા કહું, અવસર આવી રાખે લાભ;
પતિત પાવન હરી નામ તમારું પ્રમટ ચામો છો ભક્તને કાળ.
કૃપા કરી મને હારજ આપ્યો, મંડળીકરાય થતો મન ભંગ;
સભા સંઘળી આશ્રય પામી, કૃપા તમારી પરમાર્નદ
સાચી પ્રીત કરે જે હરીશું, તેના મનના પુરે કાડ;
કૃપા કરી તમે નરસંધવાને, ભક્તવત્સલ પ્રભુ શ્રી રણુઓડ.

વાલાના.

વાલાના.

વાલાના.

કરજોડીને દાસ વીનને, હું સંત કૃપાએ સુખ પામ્યો રે;
ભક્તના મર્મ રેણુને નરસંધો, સકળ વદના વામ્યો રે.
અલ્પ ભુલિ અજ્ઞાની હતો હું દેખાડેખી ચાલ્યો રે;
સાધુ સમાગમ નીલગીન કરતાં, હરજીવે હાલજ ગ્રાસ્યો રે.
પ્રજ્ઞાન સહુ ચરણે નમીયા, નમર તથા જે વાલીરે;
ભણે નરસંધો શ્રી હરિ સેવા, ટળશે ભવ દુઃખ કાંસીરે.

કરજોડીને.

કરજોડીને.

કરજોડીને.

જોળબો આજળ નહીં જાય મદારો વાલો. જોળબો શ્રી ગોકુળરાયરે;
કૃપા સાગરે કૃપા કરીને, કીમી મહારી સદાયરે.
જોળબો કુવ પ્રલહાદ વિભિષણ, અપરિષને હનુમાનરે;
અકૂર જોધવ વિપ્ર સુદામા, વિદુર ભક્ત વરદાનરે.
જોળબો વેગે કુવપદ તનયા, ચરણે અદભ્યા નારીરે;
કુખજનું ચંદન માગી લીધું ગોકુળ રાખ્યું મોરાગી રે.
જોળબો વેગે વજ્ર વિનતા, તારણ તરણ ત્રિરિધારી રે;
જોળબો પ્રીત કરી જે ભક્તે, લીલા કુંજ વિહારી રે.
સાંદીપનીને સુત આણી આપ્યો, વેદ પૂરે જોમ સાચું રે;
મારો કાકોર જોજ દામોદર, અહોનિશ અને જાગું રે.
ભક્તવત્સલ સદા હરી દાતા, દીનાનાથ કહાવેરે;
નરસંધના સ્વામીને સમરતાં, પુનરપી જનમ ન આવે રે.

જોળબો.

જોળબો.

જોળબો.

જોળબો.

જોળબો.

જોળબો.

નિરખી શોક નમરના હરખ્યા, ધન્ય મહેતાનો અવતાર રે;
મહિપતિ અપી ચરણે લાગ્યો, કરે કરે જો નરનારે.

નિરખી.

ને અધુષ મુરખ અગાની ખોટી કહી વૈષ્ણવની વાત રે;
રાખી સેવકમાં બિલ ન હોએ, સતી સ્મૃતિ ખોલે વિખ્યાતરે. નિરખી.
છમિલાજીના વાલા જે જન, તે સાથે ન કરવો દેષરે;
સાચું પાસું શામળિયાતું, નિશ્ચે લખ્યો મટે નહિ લેખરે. નિરખી.
હરિજન સધળા દુઃખજ પામ્યા, જેણે કીધાં કુડાં કર્મરે;
બણે નરસંધ્યો તમે સુકૃત કરો સૌ ધણીધર રાખે ધર્મરે. નિરખી.

પદ ૧૦૯ સું.

ધન્ય ધન્ય તું એમ કહે શ્રીહરી, નરસૈયા તું મારો ભક્ત સાચો રે;
મેહેલી પુરુષાતન સખિને રૂપે થયો તારો પ્રેમ જોઈ હું રાખ્યો રે. ધન્ય.
તુજમાં ન મુજમાં બેઠ નહિ નાગરા, માન્ય તું વેદવાણી રે; ધન્ય.
હજી પતિત મહારી નથી તુજને, માગતાં મોકલ્યું ટાઢાડું પાણી રે. ધન્ય.
મામેરું કીકું તે કેમ ગયો વિસરી, હાર આપ્યો તે પ્રત્યક્ષ છુપરે;
ચૌદશુવનમાં તુજ સમો કો નહિ, માહરું લાહરું એક રૂપરે. ધન્ય.
તાહરો અક્ષર ગાય ને સાંભળે, કુળ સહિત પાવન થાએરે;
બણે નરસંધ્યો મિહું ખોલી યું રીઝવે, કરજોડી કૃષ્ણજી સમ ખાએરે. ધન્ય.

પદ ૧૧૦ સું.

ધન્ય તું ધન્ય તું એમ કહે શ્રી હરી, ત્રિગુણ રહીતમન થયું રે તારું;
કોટિ જહાંડનો પતિ કરે વિનતી, નરસંધ્યા માન્ય તું વચન મહારું. ધન્ય.
જેવી વજ સુંદરી તેવો તું નરસંધ્યો, નિરમળ મને મારા જજ ગાયો;
રાસ કીડા કરી તુજને મેં દાખવી હાર આપવાને હું હોંસે ધાયો. ધન્ય.
વજલીલા મધ્યે કેલીમાં કાનજી પુરુષ નામે કોઇ પાસ નાવે;
આઘ એ શ્રી હરી ત્રીજી વિનતી ખરી, નરસંધ વિના લાડકુણ લડાવે. ધન્ય.

પદ ૧૧૧ સું.

સંસારનો બચ નિકટ ન આવે, કૃષ્ણ ગોપાળને બજતાં રે;
ત્રિવિધી તાપ ટળે સહુ તનના, મોહ માપાને તજતાં રે. સંસારનો.
ધ્રુવની દ્રઢ બક્ષિતને જાણી, અવિચળ પદવી આપી રે; સંસારનો.
પ્રલ્હાદ ઉગારી લીધો, જનમ જરા જડ કાપી રે. સંસારનો.
જે જપે સાચો ભાવજ રાખી, જપે શ્રી જગદીશ રે; સંસારનો.
શરણાગત રાખે શામળીયો, કાપે સહ કિલ્મિષ રે. સંસારનો.
શ્રી દામોદર જેવા દાતા જગમાં, ન મળે કોય રે; સંસારનો.
નરસંધ્યો કહે નિશ્ચિન જપિયે, સકળ ઝરજ સિદ્ધ હોય રે. સંસારનો.

પદ ૧૧૨ સું.

મંડળિક આવી લાગ્યો પામ, ક્ષમા કરો હું મંદમતી રાય;
પ્રલંબ પ્રધાન વિનય બહુ કરે, આયો નમણે નીરજ બરે. મંડળિક.
શ્રીપાત સંરવે મેતાજીને નમ્યા, અમો અતિશય તમને કમ્યા;
અમે અજ્ઞાન થયા મહારાજ, રાખી દામોદર તમ લાજ. મંડળિક.

● મ મહેતાજીને પ્રણામજ કરે, સન્યાસી વિનય વચન ઉચરે;
દેશી નામર ઘેરજ ગયા, વૈષ્ણવ સર્વ રળિઆતજ થયા.
એ હરિજનનો મહિમા રહ્યો, રાય મંડળિકે પોતે લહ્યો;
સભા સર્વજન બોલે પેર, મહેતાજી પધારો મ્હેર.
સખિયો સહિત ઉડ્યા તેણીવાર, સર્વે બોલે ત્યાં જયજયકાર;
મહેતાજી આબ્યા મંદિર માંહે, વૈષ્ણવ જને વધાવ્યા તોંહે.
નરસંધ્યો કહે જપો હરી નામ, દામોદરને છે પ્રણામ;

મંડળીક.

મંડળીક.

મંડળીક.

પદ ૧૧૩ મું.

આવો અમારે દેસડે, મીઠા મોહન માવા;
દિલ્લિ દુધને વળી ધૃત ધણું, ખીરમાં ખાંડ ખાવા.
રસોધ કરી ભાત ભાતની, કાન તમારે કાળે;
પ્રીતમ પ્રીતે પધારિએ કૃપા કરીને આળે.
ગંગાજળ મેં તો ગરમ કર્યું નાથ તમારે નાવા;
આપું પીતાંબર પહેરવા, આલો પરસાદ પાવા.
અરજ સુણી અલખેલડો પ્રેમે આબ્યા ધાધ;
જોપીયો દેખી ઘેલી થઇ અતી મન હરખાધ.
ભાવેથી ભોજન ભમાડીયાં, ખીડી પાનની દીધી;
ધણા દીવસની જોડી, કાન આગળ કીધી.
પ્રેમની સાંકળે આંધીયા હવે નહિ દેડે જવા;
નરસંધ્યા સ્વામી શામળા આલો જોકુળ ગાવા.

આવો અમારે.

આવો અમારે.

આવો અમારે.

આવો અમારે.

આવો અમારે.

આવો અમારે.

પદ ૧૧૪—મહેતાની સખી માનબાઇની વિનતિ.

સાંભળો સામળીયા વાલા તમથી નથી કાંઈ કાચું
ફરિજન સૌ મળી આડું બોલે છે, રખે તે માનતા સાચું.
અંતરની જાણો અલખેલા, મહેતાજી નાત છે મહારે;
સહ મળીને મુજને સંતાપે, શું કહીયે વારે વારે.
નામર સરવે નીત્ય મળીને મહેતાજીનું નોતડું ટાળ્યું રે;
કંઈ કટારીને દેહજ પાડું જો, પ્રભુ સાચું નવ ભાળ્યું રે.
જો મહેતાજી જમવા ન આવે તો, મહારું તમારી શી માયા રે;
જોર નથી ખીજું જમજીવન, પાડીજ મહારી કાયા રે.
નાગર સહ નહિ નહિને આબ્યા, પહેયી પીતાંબર આબ્યા રે;
એક એક નામરમાં દેડ બેબે, તેવા શામળીયે જતાવ્યા રે.
અંતરજામી અરજ સાંભળી, નાગર જમવી બેઠા રે;
એક એક કરમાં અસ્થી લખને, નામરમાં દેડ પેઠા રે.
એક એકના મુખ સાચું જોયું, આતે શું કહેવાય રે;
નામર સહ નાત બહાર રહીશું, હવે ક્યાં નાશી જવાય રે.
નામર સરવે નાત મળીને, કીધા એક વિચાર રે;
જો મહેતાજી જમવા ન આવે તો, નીત નિશ્ચયે માથ બહાર રે.

સાંભળો.

સાંભળો.

સાંભળો.

સાંભળો.

સાંભળો.

સાંભળો.

સાંભળો.

સાંભળો.

૧)

પ્રભાત સંમલ

બક્તસન્નને જમવા તેડાવો, મન મનારી હાવો રે;

કૃપાનાથ કૃપાવંત થજને, હવે તે જમવાને આવો રે.

સાંભળો.

નાયર સરવે નત મળીને, મેહેતાછને તેડવા પધાર્યો રે;

શુંકે મેહેતાછ જમવા નથી ચાહ્યા, વાટ જોડજોડ અમે હાથારે.

સાંભળો.

થરડ નથી મેહેતાના મનમાં તેડવા તનજાયુ આત્મા રે;

માનગાધનો સ્વામી અધિક શિરોમણ સવગા તે કેડ સમાખારે;

સાંભળો.

પદ ૧૧૫ મું.

પ્રાણ થકી મુને વેષ્યુવ વહાયા, અહરનિશ એને પાક રે;

તપ તીરથ વેકુંડ તજને, વેષ્યુવ હોય ભાં ભાંડ રે.

પ્રાણપે મુને.

અમરિષ મુજને અતિસથ વહાલો દુરવાસાએ માન ભાંમ કીધારે;

જમત બમતની ક્ષમા કરવા અવતાર દસધારે લીધો રે.

પ્રાણપે મુને.

બેઠ માય ત્યાં ઉભો સાંભળું ઉભા આય ત્યાં નાચું રે;

વેષ્યુવથી કાણું નહિ હું અગ્નો, બણે નેરસધયો સાચું રે.

પ્રાણપે મુને.

પદ ૧૧૬ મું.

હરિની બક્તિ વિના જે છવે, તેનો અદ્વજ અમે અવતાર;

તુલસીની ભાગા ને તિલકજ પામે, બીજા જુઠા શા કણ્યમાર.

હરિની.

દસ માસ ઉદર દુઃખ પામ્યો, ટિપું કારજ તે ખર બાર;

દેહ ધરિ હરી દાસ ન કહાળ્યો, તેની જનુનીને ધિકાર.

હરિની.

વેષ્યુવ જન વહાલા નહિ જોને, નિશ્ચા મયો તેનો અવતાર;

નરસધના સ્વામી વિના બીજા, અનેક નિશ્ચા ધર્મ વિચાર.

હરિની.

પદ ૧૧૭ મું.

ધન્યરે ધન્યરે શવતર વેષ્યુવનું, જ્યાં જોડ્યો ત્યાં હરિગુણ ગાય;

ચક્ર લોકમાં પહેલી પુળ, નરનારી ને વેકુંડ જાય.

ધન્ય ધન્યરે.

વેષ્યુવ કેરાં કહું ગુણ લક્ષણ તિલક જાપને તુલસી માળ;

વેષ્યુવ કેરો વેશ દેખીને, જમકર નાસે તતકાળ.

ધન્ય ધન્ય રે.

જન્મ મરણના ફેરા છુટે, જન્મ જોખમથી મને અંગ;

સંસાર માહે તે નર છત્તા, જોને નિશ્ચીત વેષ્યુવ સંગ.

ધન્ય ધન્ય રે.

આત પિતા કેઈ કુળ તારે, પાડોશી પાવન પરિવાર;

બણે નરસધયો હરિગુણ આતાં, પુનરથી તેને નહિ અવતાર

ધન્ય ધન્ય રે.

પદ ૧૧૮ મું.

હી પ્રભાતમાં ત્યાગી મળ મુને સ્વચ્છ પાણીડો નિત્યે નાચું;

ધુપ ધૂન હોય, નેવેદ નિજ દેવને, અર્પી સર્ણું પ્રજા કેઈ સ્કાવું;

કેવા કાંધી કૃતિ અટપટી અવનવી, જુદરે બક્ત બીડ ભાગવાને;

શુર ઉમારીઓ કાનુ મંદારીય, સટીમાં સત્ય ફેલાવવાને,

એવી અમમામણી વિષ્ણુભગવાનની બાળચેષ્ટા કીડા કરવાને,

વિષ્ણુ બકતે સદા વાલંચી વાંચરી, વાત જે છાપી વિષ્ણુ પુરાણે.

નરસખ્યાને કીધી દયા, વેકુંદ નાથ તે સન્મુખ થયા;
આપી માળા પરમ ઉત્તમ, રમાપતિએ ગાળ્યો રંગ
પંચ સ્કન્દ વાળે નિજાન, રાવ કરમેડીને મળે માન;
રાખો મહેતાજી જાણો મહિમાય, નિચો નનિત્ય સૌગંધો પાવ. નરસખ્યાને૦
દષ્ટ થકી રૂઢ અજગો ભ, થોડે દડાડે મ્હેચ્છ જ થા;
વેખ્યુન જનની નિંદા કરે, નિચ્યે તે નરક મંચરે. નરસખ્યાને૦
નિશ્ચિન લેશે હરિનું નામ, તેનાં સરસે સખ નાં કામ;
બધે નરસખ્યાને જે સેવા કરે, પુનરપી તે જન ન આતરે. નરસખ્યાને૦

તમારી કૃપા કવી મારા વાલા, મુને જે આપી તે થોડું રે;
દીનાનાથ દામોદરનો હું, દાસ થઈ કરજેડું રે. તમારી.
જયદેવને જે કૃપા કરી તે, સધળે લોકે જાણી રે;
તેમજ મુજને કાર આપ્યો તે, તમારી કૃપા મણ્યણી રે. તમારી.
ધન્ય સોરઠને ધન્ય એ માળા, ધન્ય આશાવરી રામ રે;
બધે નરસખ્યાને બધે અવતરીયો, કૃષ્ણ-ભજાનો લામ રે. તમારી.

ગુરપદ વંદીરે વાણી જોગઈ રે, હું છું જાગક અમુક એ જાણુ;
અપરાધ સામુરે માં જોશો દય નિધરે, જોઈયું અજોઈયું કર ને પ્રમાણુ. ગુરપદ૦
બવસામરમાં ગુર નાવે હું ચઢોરે, મહજમા આવ્યો માગરપાગ;
હોઠા ને હિલ્લા તોરે મુજને નવ નડ્યારે, સદગુર સારથ હાંકયુ હર ગુરપદ૦
વેપાર તો કીધારે કરીના નામનારે, કીંતુ ગુર કૃપી દલાય;
માલ બ્હોરાવ્યોરે સુમમ સોધા કરિરે, આ બધું સોધા નાલ. ગુરપદ૦
ગુર મહીમાનારે પાર હું કવમ લહુંરે, થાકી નરસખ્યાને ચકા વેદ;
શીવ સનકાદિકરે વરણી નવ ચકારે, એવો મારે ગુરગુલા ભે. ગુરપદ૦
જોવિંદથી અદકારે સદગુર મુજનિતીરે, અધમ ઉત્તારણ કકાર નાન;
તનમન અરપીરે સેવા સદા કરું રે, નામ નરસિંહ કરે એ પ્રણામ. ગુરપદ૦

એક તું એક તું એમ સોકે સ્વરે, કાણું હું તે નહિ કો રિચારે;
કાણું છું ક્યાં થકી આપીયો જમ તરશે, જમીલ ક્યાં છુટશે દેક ત્યારે.
પ્રતિદિને જડ કને જઈ કરી પાસતો, હું સાજા થાજે સદારે;
તોય પણુ દુઃખ તો લેશે ટળતું નથી, એવાં નથી થાકતો તું કરારે.
કોઈ તો ઉર્ધ્વ મુખ મનમાં તાકતો જાણતો જોજું હું નમ્ર વાણી;
કોણું હું કો કને માણું આ હરે થકી, તે નથી જાણતો પુરખ પ્રાણી.
એમ કરતાં કહી લામ જે પામિયો, તો કહે હરિણી સાજા થઈ રે;
કામ કથલ્યા થકી બરિબને ભાડતો, પૂરવા કમતું નામ લે રે.
પૂરવા કમ જે હરિ બળે નવ ટલે, તો કહો કોણું તે કામ કરશે;
સત્ય સમજી કહી પર્વ પદ પરખશે, બવ બવ બર્બન તેજ હરશે.

આકાશ વૃક્ષથી આમ્રદ્રવ્ય વેડવા, મુરખો ને કદી આશ કરશે;
શ્રમ વ્રથા તેહનો તો જમ જગ વિશે, જાનહીણો સદા તેજ કરશે.
જીવ ધન્ય અને બ્રહ્મના ભર્મમાં, સત્ય વસ્તુ નહિ સ્વચ જડશે;
હું અને તું પણ તજશ નરસિંહ તો, શુર મને હર્ષથી પાર પડશે.

૫૬ ૧૨૩ મું.

ઉભીરે આજસ મોડે આ જોને કોઇ ઉભી આજસ મોડે;
ઝોછો સાળુ શીરપર ઝોઢયા, રંગ બના ચે થોડે થોડે. આ જોને કોઇ.
ચરણમાં નેપુર રમજીમ બોલે, હોડિ છેવાડે ઝંખોડે. આ જોને કોઇ.
સોનાની ઝારી સરસ સમારી, માંહિ નીર ગંગાજળ જોડે. આ જોને કોઇ.
મેહેતા નરસંધ્યાને પાણી પાવા, મારો વાલોજી આંખ્યા છે હોડે. આ જોને કોઇ.

૫૬ ૧૨૪ મું.

મોહ્યા છે મુનીવર રાયરે જોરી તારે તાણુડે, મોહ્યા છે મુનીવર રાયરે ટેક,
રૂપ સકોમલ દીસે છે સુંદરી, આઘ ધન્યરી મોટી માયા રે. જોરી તારે.
આરે વેણુ તમે ક્યારે યુંથાવી, સજીગાર વાળ્યો સુધારી;
આ કંચવો તમે ક્યાં શીવડાંબો, માંહિ છે વ્રજ કરી નારી રે. જોરી તારે.
રમજીમ રમજીમ નેપુર વાજે, બુધરીયો માંહી ધમકરે;
હાર ગળામ ઝોછીપેરે ઝોપે, ગગનમાં વિજળી ચમકરે. જોરી તારે.
નિલવટ આડ કેશરતી કીધી, મુગમદ દીલકી કરેલી રે,
આંખલકી તારી અતી અણીયાળી લીલામાં હોડિ લાડ ઘેલી રે. જોરી તારે.
અંચળ દ્રષ્ટે ચાર દીશ જોતી, ચિત ચોરવાનો છે ચાળો રે;
નહિ અખજાએ મેહેતા નરસંધ્યાનો સ્વામી, સુંદરીનું વદન નીહાળોરે. જોરી તારે.

૫૬ ૧૨૫ મું.

હરિ આંખ્યા છે નારીને એને કોઇ જીવો રે;
શિવ બ્રહ્મા જેનું ધ્યાન કર છે, એને જોઇ દુખડાં ખુલો રે. એને કોઇ.
માતપીતા એનાં મનમાં વિમાસે, એ છઠાં ક્યાં થકી આવી રે;
અચરજ સરખું સહકોને લાગે, એતા જળની ઝારી ક્યાંથી લાવી રે. એને કોઇ.
બાધ પોતાનો તતક્ષણ ઉઠ્યો, આંખ્યા છે મંદીર જાણી રે;
રતનખાંધ વરમાં વ્યાકુળ કરે છે, દ્યો પીયો મેહેતાજી તમે પાણીરે. એને કોઇ.
પુત્રીને પરમેશ્વર જાણી, સમાની મધ્યે આણી રે;
અંતરધ્યાન થયા અલખેસો ત્યારે વાત તે સધળે જાણી રે. એને કોઇ.
જયજયકાર થયા અલખેસો ત્યારે વાત તે સધળે જાણી રે. એને કોઇ.
જયજયકાર થયો જીગ બધે સહુને, તરખ વાધ્યો ધણો હેચેરે;
માન્યાધના સ્વામીની સંજે રમતાં, એતા ચરણ કમળમાં રહિયેરે. એને કોઇ.

૫૬ ૧૨૬ મું.

વડપણુ કેણે મોકલ્યું, જાણું જોખન રહે સહુ કાળ. વડપણુ કાણે. ટક.
ઉચર તો ડુંગર થયારે, પાદર થયાં પરદેશ,
જાળી તો ગંગા ચકરે, એજે ઉજળા થયા છે કેશ. વડપણુ કાણે.
નોતું જોખનું ને શીલ અવિયું રે, નોતી જોખ તારી વાટ,
બરમાંથી હળવાં થયાં રે કહેશે દાળો એની ખુલે ખાટ. વડપણુ કાણે.

ભાવે લાડવા રે, ઘડપણે ભાવે શેવ,
રાજન રાજ જોઈએ રાજડીરે, એવી ગળીરે ઘડપણની એ ટેવ. ઘડપણ કાણે.
આંખે તો મુઝે નહિરે, થરથર ધુળે કાય;
આંધું તો અજ પડે નહિરે, વળિ બેઠાં તો ન કાય. ઘડપણ કાણે.
પ્રાતઃકાળે પ્રાણ મહારારે, અજ વિના અકળાય;
ધરનાં કહે છે મરતા નથી રે, તને જોશી રહેતાં શું કાય. ઘડપણ કાણે.
દીકરા તો જીજ્ઞાસ થયા રે, વહુવર દેહે ગાળ;
દીકરીયોને જમાઈ લેછે ગયા રે, હવે ઘડપણના શારે હવાલ. ઘડપણ કાણે.
નવ નાડિયો જીજ્ઞાસી પડીરે, આવી પહોંચ્યો કાળ;
ખમ્બીં છોકરો કટ કરે, નાનાં મોટાં મળિ દેહે ગાળ. ઘડપણ કાણે.
આવી વેળા કાળની ત્યારે, દીકરા પધાર્યા દાર;
પાંસળિએથી છોડી વાંસળીરે, તેણે લેછે લીધી તેણી વાર. ઘડપણ કાણે.
એવું જાણી સહ હરી બળેરે, સાંભળો સહ સાધ;
ધર્મના સત્ય વચન થકીરે, મહેતા નરસંઘ ઉતારો ભવપાર. ઘડપણ કાણે.

પદ ૧૨૭ સું.

જન્મ ધરી શું કીધું, મુનશા જન્મ ધરી શું કીધું.
ક્યાંથી આવ્યો ને ક્યાં તું રે જામણ, એકે કામ નવ સીધું. મુનશા.
અમૃતનો રસ ઢળતોરે મુકી, વિષ ઢળાડળ પીધું;
નરસંઘવાના સ્વામિ પ્રતિત પાવન, તેતું નામ નવ દીધું. મુનશા.

પદ ૧૨૮ સું.

ઝંઝર ઝમણાં ને આંખ ઉઘાડી, નિરખ્યાં વદન સુકોમલ સમી રે. ઝાંઝર.
આસન વાળી બેઠો વનમાળી, મોટાંમોટા ચોગેશ્વર શું કાળી. ઝાંઝર.
સોનાની ઝારી વાલે મારે કરમારે લીધી, બરી સભામાં નાગર નરસંઘવાને દીધી. ઝાંઝર.
મેં જાણ્યું તે વાલો મારો બ્રહ્મચારી, સોળ સહજ ગોપીઓ ને ઘટની નારી. ઝાંઝર.
નરસંઘયો કહે છે મારી શી પેર થાશે, આંવડી ગ્રહો તમે મારી દેહડી જાશે. ઝાંઝર.

પદ ૧૨૯ સું.

ધેતુ ચારી ઘેર આવે વાલો મારો ધેતુ ચારી ઘેર આવે;
હાથમાં લાકડીયાં, ને ખભે કાંમળોયાં, મીઠીમીઠી મોરલી બજાવે. વહાલો.
ગુંજકેરા હાર મનોહર, મોર મુગટ શિર સોહાયે;
સ્થામ તણી સુરતા જોઈ, વજ વનિતા મન મોહીએ. વહાલો.
કુંભ કુંભ કેરા છાટા દેવરાતું, મોતીડે ચોક મુઠાતું;
નરસંઘનો સ્વામિ મંદીર પધારો, આંગણે કુલે વેરાતું. વહાલો.

પદ ૧૩૦ સું.

સંતો અમેરે વેહેવારીઆ શ્રી રામ નામના;
વેપારી આવે છે બધા ગામ ગામના. સંતો.
અમારે સાધું સાધુ સહકારે આવે;
અંદારે વરણ જેને હારવાને આવે. સંતો.

અમારૂં વસાણું કાગ દુકાળે ન ખુટે;
જેને ચોર ન હુટે જેને રાજ ન હોડે.
રામ નામ ધન્ય મારે વાળે ને ખાળે;
છપન કેપર મેં વાળે વાળે
લાખ તમાં તો લેખી નદિ ને, પાગવની છે પૂંછ;
હો વુ હોય તો હોની લેખે, કરતી છે મોંધી.
આવરો ને ખાતાવધમાં લગી વરનું નામ,
ચીઠીનાં ચતુષ્પદ લખીયા નરસેયાનું નામ.

સંતો.

સંતો.

સંતો.

સંતો.

પદ ૧૩૧ મું.

જય છે જવાની તારી જય છે જવાની,
હીના બજન વિના જય છે જવાની.
કાયા તારી કંચન જેસી મોતી જેસા પાની;
ઝુલા કેડે બાળી ચુકશે કડી જશે વાની.
જાતી રહેશે જવાનીને પછી ચારો દાની,
છના પાના જમ આવશે લેઈ જશે તાણી.
માયા તમે મુકા દોને ચાઓને જાની;
નરસંધ્યાનો સ્વામી સાચો દુરીયા દિવાની.

જય છે.

જય છે.

જય છે.

જય છે.

પદ ૧૩૨ મું.

નારાયણનું સમરણ કરતાં વારે તેને તણજેરે,
મનસા વાચા કર્મસા કરીને લક્ષ્મીવરને બજાજેરે.
કુળને તણજે કુટુંબને તણજે મને બાપરે;
બગની સુતદારાને તણજે તજે કચુકી સાપરે.
પ્રથમ પિતા પ્રદાદે તણજો નવ તજ્યું હરીનું નામરે,
બરત સતરૂધને તણ જનેતા, નવ તણ્યા શ્રીરામરે.
શ્યાં પત્ની શ્રી હરીને કાજે, તજેલા બરથાર રે;
તેમાં તેનું કાંઈએ ન ગયું, પામી પદારથ ચાર રે.
મજ વાનતા વિઠ્ઠલવર કાજે સરત તણને વન ચાલી રે;
બજે નરસંધો પ્રદાવનમાં, મેલન સાચે નદાલીરે.

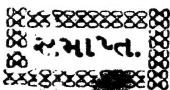
નારાયણ.

નારાયણ.

નારાયણ.

નારાયણ.

નારાયણ.

સ્. મા. પત.

સઘળી જાતનાં પુસ્તકો વેચનાર.

જુહાસેલર. મગનલાલ મનસુખરામ—અમદાવાદ.

” લલુભાઈ અમુલખ.

” મેમચંદ હડીચંદ.

” મુખાર્.

જાહેર ખપ્પર.

સરવે વહસનવાને વીનનીપુરવા જવાનું છું કે નીચે મુજબ ચોપડીઓ અમારે ત્યાંથી રોકડી કીમતે મલકે માત્ર જવાબ લખી મંઝાવી લેજો જવાબ મંજાવનારે ટીકીટ મોકલશે તો જવાબ આપવામાં આવશે.

ભારથ મોટું મહમા વલભઆસજી	૭-૦-૦	મગત સીરોમની	૦-૮-૦
ભારથ મોટું મહમા વલભઆસજી	૫-૦-૦	શ્રીમત ભાગવત	૭-૦-૦
ગીરધર કૃત રામાયન મોટી	૪-૦-૦	અબેમાન્યુનો અકાવો વલભ વીયાસ	૦-૮-૦
ગીરધર કૃત રામાયન નાની	૧-૮-૦	સુરેખા હરન વલભનો	૦-૮-૦
ભલદેરની કથા	૧-૦-૦	મહવેદ વલભ વાસનો	૦-૮-૦
કાવ્ય દોહન	૧-૦-૦	સુધનવા આખ્યાન	૦-૮-૦
ભક્તભાલ	૨-૦-૦	મની કાન્ત કાસીય માલા	૨-૮-૦
ધોલપદ	૦-૮-૦	મંગલમે	૦-૬-૦
આખાહરન મોટાં	૦-૮-૦	નીરમાગી નીમળા	૦-૬-૦
આખાહરન નાના	૦-૪-૦	સદેવંત સાવલીંગા	૦-૪-૦
ભગવત ગીતા	૦-૮-૦	ગજરા મારજી	૦-૪-૦
પ્રભાત સંઘ મોટાં	૪-૦	બરાસ કરતુરી	૦-૪-૦
સતનારાયન ગુજરાતી	૦-૪-૦	સુલખકાવરી	૦-૪-૦
ચતુર સુદર ગરબાવલી	૦-૮-૦	સુદર કામદાર	૦-૪-૦
છોટા કૃત કીરતનાવલી	૦-૮-૦		
ભજન સાગર	૦-૮-૦		

આ સીવાય બધી જાતની ચોપડીઓ અમારે ત્યાંથી રોકડી કીમતે મલકે દેશાવર વાલને વી. પી. થી મોકલવામાં આવશે તથાપણ મંજાવનારને સાફ કમીશન આપવામાં આવશે. શા. પ્રેમચંદ હરીજીવ છુકસેતર ઠે. ત્રાંબા કાંઠા વીડલદાસ બાલચંદની દુકાને મુંબઈ તથા લલુભાઈ અમુલખદાસ ઠે. માણેકચોક અમદાવાદ, તથા હાકીર.

